

Inleiding Motorverzekering

Model MOT1101

Voor u ziet u de polisvoorwaarden van de Motorverzekering. Deze polisvoorwaarden bestaan uit de algemene voorwaarden, die op alle modules van toepassing zijn en uit de bijzondere voorwaarden, die gelden per module. Deze polisvoorwaarden hebben wij voor u zo duidelijk en begrijpelijk mogelijk gemaakt, zodat voor u helder is welke rechten en plichten u heeft. Deze polisvoorwaarden zijn mede geschreven aan de hand van de kernwaarden van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., waarvan "klant centraal" en "open communicatie" in dit verband de belangrijkste zijn. OHRA Schadeverzekeringen is onderdeel van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V.

Hoe moet u deze polisvoorwaarden lezen?

Het polisblad dat u heeft ontvangen is leidend. Controleert u op uw polisblad voor welke modules u verzekerd bent. Alleen wanneer een module op uw polisblad is vermeld, zijn de bijzondere voorwaarden van die module voor u van toepassing.

Hoe kunt u communiceren met de maatschappij?

U en de maatschappij kunnen telefonisch, schriftelijk, via e-mail of via internet met elkaar communiceren. Waar een bericht alleen schriftelijk kan worden doorgegeven wordt dit in de voorwaarden aangegeven. De maatschappij kan u voor het contact via e-mail of via internet (zogenaamde elektronische communicatie) een persoonlijke internetpagina ter beschikking stellen, waarop u met een gebruikersnaam en een wachtwoord kunt inloggen. Een bericht dat verzonden wordt vanuit deze persoonlijke internetpagina wordt geacht van u afkomstig te zijn.

De maatschappij gaat er van uit dat berichten die gestuurd zijn naar het laatst bekende (e-mail)adres u hebben bereikt. Het is dan ook in uw belang dat dit adres bij u in gebruik is en dat u een verandering van (e-mail)adres doorgeeft aan de maatschappij.

De maatschappij moet er zeker van kunnen zijn dat zij met de juiste persoon communiceert. In gevallen waarin de maatschappij daarvan niet zeker is, houdt zij zich daarom het recht voor om te verlangen dat u de informatie schriftelijk doorgeeft.

De maatschappij verwerkt uw gegevens zo zorgvuldig mogelijk. De vertrouwelijkheid van elektronische communicatie is gegarandeerd wanneer u gebruik maakt van de persoonlijke internetpagina. Als u kiest voor andere vormen van elektronische communicatie, kan de maatschappij de vertrouwelijkheid daarvan niet garanderen. Als u via internet communiceert gelden de data-uittreksels uit de computersystemen van de maatschappij als uitsluitend bewijs van (de inhoud van) de elektronische communicatie die door u en de maatschappij verzonden is.

Wat moet u doen bij schade?

Bij schade moet u rekening houden met een aantal verplichtingen. In het algemene en bijzondere deel van de polisvoorwaarden gaan wij op deze verplichtingen in en geven wij ook aan wat de gevolgen zijn als u niet aan deze verplichtingen voldoet. Een mogelijk gevolg is dat uw recht op uitkering verminderd wordt of vervalt. Leest u voor een uitgebreide omschrijving artikel 11 van het algemene deel van deze voorwaarden.

Bij schade:

- probeert u ervoor te zorgen dat de schade zoveel mogelijk wordt beperkt en dat erger wordt voorkomen;
- geeft u deze zo snel mogelijk door aan de maatschappij;
- stuurt u vervolgens een Europees Schadeformulier in dat door u volledig is ingevuld. Het is belangrijk dat een eventuele tegenpartij op de voorkant van dit formulier ook zijn/haar handtekening zet en dat u ook de achterzijde volledig invult;
- wanneer de schade is veroorzaakt door diefstal, joyriding, inbraak, vandalisme of een ander strafbaar feit, of wanneer uw motor is aangereden door een onbekende dader, zult u daarvan ook aangifte moeten doen bij de politie. Stuurt u de kennisgeving van aangifte bij de politie met het Europees Schadeformulier mee naar de maatschappij.

Wat moet u doen als u niet verder kunt rijden na een verkeersongeval?

Als u na een ongeval niet verder kunt rijden, heeft u in overleg met de Hulpdienst recht op hulpverlening. Zie hieronder bij 'Contact' of kijkt u voor het telefoonnummer op uw 'Groene Kaart' (Internationale Motorrijtuigverzekerskaart). Een volledig overzicht van het recht op deze hulpverlening leest u in artikel 15 van de polisvoorwaarden. De Hulpdienst staat 24 uur per dag voor u klaar.

Welke wijzigingen moet u doorgeven?

Tijdens de looptijd van de verzekering kunnen er wijzigingen ontstaan. Deze kunnen te maken hebben met het verzekerde motorrijtuig of met uw persoonlijke situatie. Bepaalde wijzigingen moet u melden. Deze kunnen namelijk van belang zijn voor de premie en/of de dekking. In artikel 10 van de voorwaarden vertellen wij u welke wijzigingen u door moet geven. Daar leest u ook welke gevolgen bepaalde wijzigingen hebben voor uw dekking.

Contact

Telefoonnummers

U kunt OHRA bellen van maandag t/m vrijdag van 8:00 – 21:00 en op zaterdag van 9:00 – 15:00; telefoonnummer klantenservice (026) 400 40 40 (onder andere voor het melden van schade en het doorgeven van wijzigingen).
Altijd bereikbaar is de OHRA Hulpdienst: telefoonnummer (026) 400 23 10.

Telefoongesprekken met OHRA kunnen worden opgenomen.

Adres

OHRA Schadeverzekeringen
Postadres: Postbus 40000, 6803 GA Arnhem; bezoekadres: Rijksweg West 2, 6842 BD Arnhem.

E-mail

Via www.ohra.nl. U kunt uw vraag stellen via "Direct Contact". Kiest u vervolgens voor "via e-mail".

Internet

Ga voor meer informatie naar www.ohra.nl. Onder "Producten" kunt u alles vinden over de Motorverzekering en de overige producten. Ook is het mogelijk om online bepaalde schades te melden.

Inhoudsopgave

Inleiding Motorverzekering	1
Contact	2

Algemene voorwaarden Motorverzekering

Artikel 1	Wat bent u verplicht mee te delen bij de aanvang van de verzekering?	4
Artikel 2	Waarop is uw verzekering gebaseerd?	4
Artikel 3	Met welke algemene zaken moet u rekening houden?	4
Artikel 4	Waarvoor worden uw persoonsgegevens gebruikt?	5
Artikel 5	Wat zijn de gevolgen van fraude?	5
Artikel 6	Wanneer moet de premie betaald worden?	6
Artikel 7	Wanneer kan de maatschappij de premie en/of voorwaarden aanpassen?	6
Artikel 8	Wanneer kan een verzekering beëindigd worden?	6
Artikel 9	Kunnen rechten uit de verzekering vervallen of verjaren?	7
Artikel 10	Welke wijzigingen/gewijzigde omstandigheden moet u doorgeven?	7
Artikel 11	Welke verplichtingen heeft u bij schade?	7
Artikel 12	Hoe wordt uw schade geregeld?	8
Artikel 13	In welke landen bent u verzekerd?	9
Artikel 14	Welke algemene uitsluitingen gelden er?	9
Artikel 15	Onder welke omstandigheden heeft u recht op hulpverlening?	10
Artikel 16	Hoe werkt de no-claimkortingsregeling?	11
Artikel 17	Terrorismeschade en molest	12
Artikel 18	Welke begripsomschrijvingen hanteert de maatschappij?	12

Bijzondere voorwaarden Motorverzekering

Artikel 19	Module Wettelijke Aansprakelijkheid	17
Artikel 20	Module Brand, Storm en Natuur	18
Artikel 21	Module Diefstal	18
Artikel 22	Module Aanrijding	19
Artikel 23	Module Accessoires	19
Artikel 24	Module Ongevallen Opzittenden	19
Artikel 25	Module Rechtsbijstand Motorrijtuig	21

Algemene voorwaarden

Motorverzekering

In deze algemene voorwaarden die hieronder genoemd worden in de artikelen 1 tot en met 18 staan bepalingen die op alle modules van de Motorverzekering van toepassing zijn. Dit zijn de volgende modules:

- Module Wettelijke Aansprakelijkheid;
- Module Brand, Storm en Natuur;
- Module Diefstal;
- Module Aanrijding;
- Module Accessoires;
- Module Ongevallen Opzittenden;
- Module Rechtsbijstand Motorrijtuig.

Naast de algemene voorwaarden zijn er ook bijzondere voorwaarden van toepassing, die specifiek gelden voor een bepaalde module. Waar de bijzondere voorwaarden afwijken van de algemene voorwaarden, gaan de bijzondere voorwaarden vóór de algemene voorwaarden.

Artikel 1

Wat bent u verplicht mee te delen bij de aanvang van de verzekering?

Om een inschatting te maken van het risico dat verzekerd moet worden, stelt de maatschappij u bij het afsluiten van de verzekering een aantal vragen. Op basis van de antwoorden die u geeft wordt de verzekeringsovereenkomst gesloten. Belangrijk is dat u juist en zo volledig mogelijk antwoordt op de vragen die u gesteld worden. Daarbij moet u ook relevante feiten en omstandigheden over personen die u wenst te verzekeren doorgeven.

Als u onjuiste of onvolledige antwoorden geeft of de maatschappij niet direct informeert bij onjuistheden of onvolledigheden, kan dit tot gevolg hebben:

1. dat de verzekering wordt beëindigd door de maatschappij, en/of;
2. dat er geen of een verminderd recht op uitkering bestaat.

De algemene wettelijke regeling over de "mededelingsplicht" op de door de verzekeraar gestelde vragen is van toepassing. Deze kunt u vinden in titel 17 van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. De feiten en omstandigheden die u op grond van de mededelingsplicht had moeten meedelen, blijven ook van toepassing op opvolgende contracten.

Wanneer de gegevens die u eerder hebt opgegeven wijzigen, heeft de maatschappij het recht om de aanvraag opnieuw te beoordelen. Pas na de schriftelijke bevestiging van de maatschappij waaruit blijkt of en zo ja onder welke voorwaarden zij alsnog de verzekering wil sluiten, is er dekking in de nieuwe situatie.

Artikel 2

Waarop is uw verzekering gebaseerd?

De verzekeringsovereenkomst met u is gebaseerd op:

1. de gegevens die u telefonisch, schriftelijk of op een andere wijze doorgeeft. Wanneer de gegevens door de maatschappij bevestigd worden, moet u deze op juistheid en volledigheid

controleren. U bent verplicht om onjuistheden direct te melden bij de maatschappij;

2. de antwoorden op de vragen die de maatschappij u stelt en die u juist en zo volledig mogelijk moet beantwoorden;
3. de polis die na acceptatie op basis van de gegeven antwoorden verstrekt wordt. Op de polis wordt onder andere de door u gekozen verzekeringsdekking aangegeven;
4. de algemene en de bijzondere voorwaarden en de eventuele clausules die bij de polis worden afgegeven.

Artikel 3

Met welke algemene zaken moet u rekening houden?

1. Mededelingen

Mededelingen en toezeggingen die de maatschappij aan u of de verzekerde doet, zijn alleen bindend wanneer ze door de maatschappij aan u of de verzekerde worden bevestigd.

2. Bedenkperiode

U kunt tot 14 dagen na ontvangst van het eerste polisblad aangeven dat u de verzekering toch niet wilt sluiten. Wanneer u van deze mogelijkheid gebruik wilt maken, moet u de verzekering beëindigen. De verzekering wordt in dat geval beschouwd als nooit van kracht te zijn geweest. Aan de opzegging zijn geen kosten verbonden en u bent ook geen premie verschuldigd.

3. Toepasselijk recht

Op de verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

4. Contractperiode

De verzekering geeft dekking tijdens de contractperiode. Deze periode wordt op het polisblad vermeld. De maatschappij zal u tijdig wijzen op het einde van de contractperiode en de opzegmogelijkheid die u dan heeft. Ook zal zij u informeren over de nieuwe contractperiode en de bijbehorende voorwaarden.

5. Verzekeringsmaatschappij die optreedt als risicodrager

De verzekering is afgesloten voor rekening en risico van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., gevestigd te Arnhem aan de Rijksweg West 2, Postbus 40000, 6803 GA Arnhem (Handelsregister KvK Arnhem 09043931). Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. staat als aanbieder van (schade)verzekeringen geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en heeft vergunning van De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) om het schadeverzekeringsbedrijf uit te oefenen. OHRA Schadeverzekeringen is een handelsnaam van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V.

6. Gebeurtenis

Een voorval of een reeks van voorvallen die met elkaar verband houden, die één oorzaak heeft en die schade aan personen en/of zaken tot gevolg heeft.

7. Onzekere gebeurtenis

De maatschappij dekt de schade alleen wanneer de schadeveroorzakende gebeurtenis plotseling en onvoorzien is veroorzaakt of is ontstaan tijdens de looptijd van de verzekering. Bovendien moet het bij het sluiten of wijzigen van de verzekering onzeker zijn geweest of de verzekerde gebeurtenis zich voor zou doen. Wanneer u de dekking op een later tijdstip uitbreidt, geldt

voor de dekking waarmee de verzekering wordt uitgebreid de wijzigingsdatum als het moment waarop de overeenkomst is gesloten.

8. Andere verzekeringen

Als u een andere verzekering heeft die dekking biedt of dekking zou bieden als u deze verzekering niet zou hebben afgesloten, dan keert deze verzekering pas in de laatste plaats uit. Alleen de schade die boven het bedrag uitkomt waarvoor een andere verzekering dekking biedt of zou bieden, wordt dan vergoed op de verzekering die bij de maatschappij is gesloten. Het maakt daarbij niet uit welke verzekering van oudere datum is. Een eigen risico op de andere verzekering wordt niet vergoed.

9. Wat te doen bij klachten

Met klachten kunt u in eerste instantie terecht bij de betrokken afdeling. Komt u er samen niet uit, dan kunt u uw klacht richten aan de directie van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., Postbus 40000, 6803 GA Arnhem. Mocht hierna nog geen overeenstemming worden bereikt, dan kunt u zich wenden tot het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KifID): Postbus 93257, 2509 AG Den Haag. Telefoon (0900) 355 22 48 (www.kifid.nl).

10. Uitkering

De maatschappij betaalt de schade-uitkering aan u, tenzij u iemand anders aanwijst of de polisvoorwaarden anders bepalen.

Artikel 4

Waarvoor worden uw persoonsgegevens gebruikt?

De maatschappij (of een gevolmachtigd agent wanneer u via deze agent de verzekering heeft gesloten) verwerkt persoons- en bedrijfsgegevens. Zij doet dit voor zover dat nodig is om de bedrijfsdoelstellingen verantwoord uit te kunnen voeren.

4.1 Interne verwerking van persoonsgegevens

De maatschappij kan gegevens gebruiken voor:

1. het voorbereiden, aangaan, uitvoeren en beëindigen van overeenkomsten. Hieronder valt onder andere:
 - het verwerken van gegevens voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst;
 - het opstellen van offertes;
 - het geven van informatie;
 - het kopen, bestellen en leveren van goederen en diensten;
 - het beperken van de schadelast;
 - het afhandelen van transacties;
 - het bemiddelen bij transacties of verzoeken die voortkomen uit eerdere dienstverlening, zoals claims, declaraties, tussentijdse beëindigingen en geschillen;
2. het samenstellen van managementinformatie;
3. het ontwikkelen van producten en diensten en het bepalen van algemeen beleid;
4. het voldoen aan wettelijke verplichtingen;
5. het laten uitvoeren van accountantscontrole;
6. het voorkomen en afhandelen van fraudegevallen. Hieronder valt onder andere het verstrekken van informatie over claims, declaraties en tussentijdse beëindigingen binnen de verzekeringsbranche en gerechtelijke instanties;
7. marketingactiviteiten. Deze activiteiten zijn gericht op het tot stand brengen, in stand houden en uitbreiden van de directe relatie

tussen (potentiële) verzekerden en de maatschappij(en) die tot Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. behoren;

8. het registreren van opdrachten en overeenkomsten die u verstrekt of sluit via de telefoon of andere interactieve media. Deze moeten betrekking hebben op diensten van de maatschappij.
9. het verwerken van informatie die u via de telefoon of andere interactieve media aan de maatschappij geeft.

Op de verwerking van persoonsgegevens is de gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Financiële instellingen' van toepassing. De volledige tekst van de gedragscode kunt u raadplegen via de website van het Verbond van Verzekeraars, www.verzekeraars.nl. U kunt de gedragscode ook opvragen bij het Verbond van Verzekeraars, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, Telefoon (070) 333 87 77.

4.2 Externe verwerking van persoonsgegevens bij de Stichting CIS

In de database van de Stichting Centraal Informatie Systeem van in Nederland werkzame schadeverzekersmaatschappijen (Stichting CIS) kunnen gegevens verwerkt worden die u bij het afsluiten of wijzigen van een verzekering of in geval van schade verstrekt. Voor een verantwoord acceptatiebeleid kan de maatschappij uw gegevens raadplegen bij de Stichting CIS te Zeist. Het doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Op deze registratie is het privacyreglement van de Stichting CIS van toepassing. Kijkt u voor meer informatie op www.stichtingcis.nl. Hier vindt u ook het privacyreglement dat van toepassing is.

Artikel 5

Wat zijn de gevolgen van fraude?

1. Onder fraude wordt verstaan: het opzettelijk en op andere gronden en wijzen dan waarvoor deze bedoeld zijn (proberen te) krijgen van een schade- of kostenvergoeding, reparatie van schade in natura, uitkering waar geen recht op bestaat of verzekeringsdekking op basis van valse informatie.
2. Wanneer de maatschappij het vermoeden heeft dat van fraude zoals hierboven in sub 1 omschreven sprake kan zijn, zal zij de omstandigheden (laten) onderzoeken. Wanneer u of de verzekerde geen medewerking verleent aan dit onderzoek, kan de maatschappij ertoe besluiten om geen schade te vergoeden en/of de verzekeringsovereenkomst op te zeggen.
3. De maatschappij informeert u of de verzekerde schriftelijk over de uitkomsten van het onderzoek.
4. Het gevolg van fraude is dat u geen uitkering krijgt, behalve wanneer u of de verzekerde kan aantonen dat de fraude het hele verval van het recht op uitkering niet rechtvaardigt. Bij fraude worden de (onderzoeks)kosten die gemaakt zijn bij u of de verzekerde in rekening gebracht.
5. Wanneer de fraude na de schade-uitkering wordt vastgesteld worden de (schade)bedragen die al uitgekeerd zijn teruggevorderd, en de (onderzoeks)kosten die gemaakt zijn bij u of de verzekerde in rekening gebracht.
6. In geval van fraude kan de maatschappij uw verzekeringsovereenkomst(en) met Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. beëindigen.
7. De maatschappij kan aangifte doen van fraude bij de politie, en kan de gegevens van u of de verzekerde laten registreren bij de Stichting CIS. Wanneer de maatschappij dit doet, zal zij u daarvan schriftelijk op de hoogte brengen.

Artikel 6

Wanneer moet de premie betaald worden?

1. Premie vooruit betalen

De premie moet vooruit betaald worden op de premieervaldatum. Deze datum wordt altijd op het betalingsverzoek vermeld. Bij de premie kunnen ook kosten, buitengerechtigde kosten, wettelijke rente en assurantiebelasting zijn inbegrepen.

2. Gevolg van wanbetaling bij de aanvangspremie

Bij het begin van de verzekering moet u ervoor zorgen dat de maatschappij de premie heeft ontvangen binnen 30 dagen na de dagtekening die op het polisblad wordt vermeld. Wanneer de premie binnen de genoemde termijn niet ontvangen is, wordt de verzekering beschouwd als nooit tot stand gekomen. U kunt in dat geval vanaf de ingangsdatum geen rechten ontlenen aan de verzekering. De maatschappij is niet verplicht om u in dit geval een aanmaning te sturen.

3. Gevolg van wanbetaling bij volgende premietermijnen

Wanneer u de tweede en/of volgende premietermijnen (de vervolgpremie) niet op tijd betaalt, zal de maatschappij u aanmanen. Betaalt u vervolgens nog niet, dan is er geen dekking voor gebeurtenissen die plaatsvinden vanaf de 15e dag nadat u bent aangemaand en desondanks niet hebt betaald. Wanneer u de tweede en/of volgende premietermijnen weigert te betalen, is er geen dekking voor gebeurtenissen die plaatsvinden na de premieervaldatum. Beide regelingen gelden ook bij een verlenging van de verzekering.

4. Herstel van de dekking na betaling van alle opeisbare termijnen

Wanneer de dekking vanwege wanbetaling opgeschort of beëindigd wordt, blijft u verplicht om de premie te betalen. Pas als alle tot dat moment opeisbare premietermijnen betaald zijn, gaat de opgeschorte verzekering weer dekking bieden. De dekking wordt dan weer van kracht op de dag die volgt op de dag van de volledige premiebetaling en alleen voor schades veroorzaakt of ontstaan na die dag.

5. Mogelijke beëindiging bij schorsing

Wanneer de verplichtingen van de maatschappij geschorst zijn, heeft de maatschappij het recht om de verzekering te beëindigen. Zij brengt u daarvan schriftelijk op de hoogte.

6. Terugbetaling van premie

Bij tussentijdse beëindiging heeft u recht op terugbetaling van de premie over de termijn dat de verzekering niet meer van kracht is.

Artikel 7

Wanneer kan de maatschappij de premie en/of voorwaarden aanpassen?

1. De maatschappij kan de premie en/of de voorwaarden voor verzekeringen van dezelfde soort herzien.
2. De maatschappij kan één of meer beperkende bepalingen of een premieverhoging toepassen op individuele verzekeringen als het schadeverloop of een risicoverzwaren daartoe aanleiding geeft.

In beide gevallen stelt de maatschappij u vóór de ingangsdatum van de wijziging(en) op de hoogte. Wanneer u het niet eens bent met de wijzigingen, kunt u de verzekering tussentijds beëindigen, tenzij er een wettelijke regeling is die de maatschappij verplicht tot de wijziging.

U heeft tot 30 dagen ná ingang van de wijzigingen het recht om tussentijds op te zeggen, waarbij u opzegt per de wijzigingsdatum.

Artikel 8

Wanneer kan een verzekering beëindigd worden?

De verzekering kan op verschillende gronden beëindigd worden door u of door de maatschappij. Hieronder geven wij aan in welke gevallen u en de maatschappij de verzekering op kunnen zeggen.

8.1 Opzegging door de verzekeringnemer

U heeft het recht om de verzekering te beëindigen:

1. per de einddatum van de eerste contractperiode. De maatschappij zal u hierover inlichten. Na afloop van de eerste contractperiode kan de verzekering dagelijks opgezegd worden, met een opzegtermijn van een maand;
2. wanneer de premie en/of de voorwaarden aangepast worden. Er moet dan voldaan worden aan de voorwaarden die in artikel 7 gesteld worden;
3. na een schademelding. De verzekering moet dan opgezegd worden binnen 1 maand na de afwikkeling van de schade;
4. vanaf de dag dat u uw woon- of vestigingsadres niet langer in Nederland heeft;
5. als het motorrijtuig langer dan drie maanden aaneengesloten in het buitenland zal worden gebruikt;
6. binnen 2 maanden nadat de maatschappij tegenover u een beroep op niet-nakoming van de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering heeft gedaan. De verzekering eindigt op de datum die in de opzegging van de maatschappij is vermeld, of als deze ontbreekt op de datum van dagtekening van deze opzegging;
7. vanaf de dag dat u of uw nabestaanden geen belang meer hebben bij het motorrijtuig en de feitelijke macht hierover verliezen (bijvoorbeeld door verkoop).

In alle genoemde gevallen loopt de verzekering uiterlijk tot de datum van de beëindiging.

8.2 Opzegging door de maatschappij

De maatschappij heeft het recht om de verzekering te beëindigen:

1. per de einddatum van de contractperiode. Er geldt een opzegtermijn van 2 maanden;
2. als de premie niet binnen de daarvoor gestelde termijn is betaald. De verzekering eindigt op de datum die de maatschappij in de opzegging noemt;
3. als door u of de verzekerde opzettelijk een onjuiste voorstelling van zaken wordt gegeven (fraude). De verzekering eindigt dan met onmiddellijke ingang;
4. als de maatschappij van mening is dat het risico voor haar in redelijkheid onaanvaardbaar hoog of groot is. Het aantal schades dat u heeft gehad kan hierbij meespelen;
5. als het motorrijtuig langer dan 3 maanden aaneengesloten buiten een lidstaat van de Europese Unie zal worden gebruikt, met een opzegtermijn van 2 maanden;

6. vanaf de dag dat u uw woon- of vestigingsadres niet langer binnen een lidstaat van de Europese Unie heeft;
7. na een schademelding. De verzekering moet dan door de maatschappij opgezegd worden binnen 1 maand nadat de schade afgewikkeld is. Er geldt een opzegtermijn van 2 maanden;
8. als u of uw nabestaanden geen belang meer hebben bij het motorrijtuig en de feitelijke macht hierover verliezen, tenzij de verzekering wordt geschorst of voor een ander motorrijtuig wordt voortgezet;
9. binnen 2 maanden nadat de maatschappij heeft ontdekt dat u de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering niet bent nagekomen en u daarbij heeft gehandeld met de opzet de maatschappij te misleiden, of de maatschappij bij kennis van de ware stand van zaken de verzekering niet zou hebben gesloten. De verzekering eindigt op de datum die de maatschappij in de opzegging noemt;
10. als er schade wordt veroorzaakt terwijl de feitelijke bestuurder zodanig onder invloed van alcoholhoudende drank is, dat een rijverbod is of zou zijn opgelegd door bevoegde instanties. Deze regel geldt ook voor andere stoffen die de rijvaardigheid beïnvloeden.

In alle genoemde gevallen loopt de verzekering uiterlijk tot de datum van de beëindiging.

8.3 Schorsing van de verzekering

De verzekering kan op uw verzoek maximaal 12 maanden aaneengesloten worden geschorst, als na eigendomsoverdracht of totaal verlies van het motorrijtuig niet direct een ander motorrijtuig bij de maatschappij wordt verzekerd. Als binnen deze periode van 12 maanden de schorsing niet wordt opgeheven wordt de verzekering door de maatschappij beëindigd. De schorsing wordt opgeheven en de polisdekking wordt weer van kracht nadat hierover overeenstemming is bereikt met de maatschappij.

Artikel 9

Kunnen rechten uit de verzekering vervallen of verjaren?

Rechten uit de verzekering, zoals het recht op schadevergoeding, moeten u of de verzekerde binnen bepaalde termijnen kenbaar maken. Deze rechten kunnen namelijk verjaren. De rechten van u of de verzekerde kunnen ook vervallen wanneer u of de verzekerde de verplichtingen uit de verzekering niet nakomen of wanneer u of de verzekerde de maatschappij opzettelijk misleidt heeft.

Houdt u rekening met de volgende zaken:

1. wanneer u of de verzekerde bekend wordt met een schadeveroorzakende gebeurtenis, moet u of de verzekerde de maatschappij zo spoedig mogelijk inlichten. Uit deze gebeurtenis kan immers een verplichting tot schadevergoeding voor de maatschappij ontstaan;
2. het recht op schadevergoeding verjaart 3 jaar na de schadeveroorzakende gebeurtenis. Daarbij wordt gerekend vanaf het moment waarop u of de verzekerde kennis krijgt of had kunnen krijgen van de schadeveroorzakende gebeurtenis. Binnen de genoemde termijn moet u of de verzekerde schriftelijk aangeven dat u aanspraak heeft op rechten uit de polis;
3. na een afwijzing van de maatschappij verjaart de vordering na verloop van 6 maanden;

4. wanneer u of de verzekerde (al dan niet bij schade) opzettelijk de maatschappij misleidt heeft, vervalt onmiddellijk elk recht op uitkering, tenzij de misleiding het verval van rechten niet rechtvaardigt;
5. wanneer u of de verzekerde (al dan niet bij schade) de verplichtingen uit de verzekering niet nakomt, vervalt onmiddellijk elk recht op uitkering wanneer de maatschappij daardoor in haar redelijke belangen wordt geschaad.

Artikel 10

Welke wijzigingen/gewijzigde omstandigheden moet u doorgeven?

Tijdens de looptijd van de verzekering kunnen er wijzigingen ontstaan. Deze kunnen betrekking hebben op de verzekerde zaak/zaken of op uw persoonlijke situatie. Bepaalde wijzigingen moet u melden. Deze kunnen namelijk van belang zijn voor de premie en/of de dekking.

De volgende wijzigingen/omstandigheden moet u onmiddellijk doorgeven:

1. u of uw nabestaande heeft geen belang meer bij het motorrijtuig, bijvoorbeeld door verkoop of totaal verlies;
2. het motorrijtuig zal langer dan 3 maanden aaneengesloten in het buitenland worden gebruikt.

De volgende wijzigingen/omstandigheden moet u binnen 30 dagen doorgeven:

3. het adres van u of de regelmatige bestuurder verandert;
4. iemand anders wordt de regelmatige bestuurder van het motorrijtuig;
5. het aantal kilometers verandert dat u per jaar met het motorrijtuig rijdt.

De maatschappij heeft het recht om de voorwaarden en de premie direct aan te passen aan de nieuwe situatie.

Artikel 11

Welke verplichtingen heeft u bij schade?

In geval van schade zijn er algemene verplichtingen waaraan u moet voldoen. Deze verplichtingen gelden voor alle modules. In geval van de module Rechtsbijstand Motorrijtuig moet u in lid 1 in plaats van 'schade' echter 'behoefte aan rechtsbijstand' lezen. Daarnaast gelden op grond van de module Ongevallen Opzittenden enkele bijzondere verplichtingen die specifiek gelden voor die betreffende module.

Het is belangrijk dat u de verplichtingen in dit artikel nakomt. Komen u en de andere verzekerden deze verplichtingen namelijk niet na, dan vervalt onmiddellijk elk recht op uitkering wanneer de maatschappij daardoor in haar redelijke belangen wordt geschaad.

11.1 Verplichtingen bij schade

U bent in geval van schade verplicht om:

1. zo snel als in redelijkheid mogelijk is de maatschappij in te lichten over een schade en het Europees Schadeformulier in te sturen;

2. onmiddellijk passende maatregelen te nemen om de schade te beperken. De kosten van deze passende maatregelen worden door de maatschappij vergoed;
3. onmiddellijk aangifte te doen bij de politie van diefstal, joyriding, inbraak, vandalisme, een ander strafbaar feit, of wanneer uw motor is aangereden door een onbekende dader;
4. geen toezeggingen te doen, verklaringen af te leggen of handelingen te verrichten waaruit kan worden opgemaakt dat u aansprakelijkheid erkent. De maatschappij zal uitzoeken of u aansprakelijk bent;
5. de maatschappij in de gelegenheid te stellen om de schade te laten onderzoeken. Daarvoor kan de maatschappij experts en deskundigen inschakelen. U moet deze experts en deskundigen de informatie geven die in verband met de schade gevraagd wordt. Op verzoek van de maatschappij moet u bewijsstukken, nota's en dergelijke bewaren voor controles die achteraf kunnen plaatsvinden;
6. volledig mee te werken aan:
 - de behandeling van een schadevergoeding die door een derde wordt geëist;
 - het verhalen van schade door de maatschappij. Dit kan inhouden dat u rechten die u heeft op een derde in verband met een schade moet overdragen aan de maatschappij. Hieraan moet u meewerken, bijvoorbeeld door het ondertekenen van een akte;
7. de aanwijzingen die de maatschappij u geeft op te volgen en niets te doen wat de belangen van de maatschappij zou kunnen schaden;
8. aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en dergelijke zo spoedig mogelijk door te sturen naar de maatschappij. De maatschappij zal daarop actie ondernemen;
9. op verzoek van de maatschappij binnen een redelijke termijn een schriftelijke en ondertekende verklaring over de oorzaak, de toedracht en de omvang van de schade op te stellen. Eventuele stukken die door de maatschappij zijn opgevraagd moet u daarbij overleggen;
10. de maatschappij een overzicht te geven van de andere verzekeringen die verband houden met het verzekerde risico;
11. direct na het eerste verzoek van de maatschappij de (eigendoms)rechten van gestolen of verduisterde verzekerde zaken aan de maatschappij over te dragen.

11.2 Bijzondere verplichtingen op grond van de module Ongevallen Opzittenden

De verplichtingen die hieronder genoemd worden gelden voor alle verzekerden. U verplicht zich ertoe om volledige medewerking te verlenen aan het nakomen van deze verplichtingen door de verzekerde(n).

Een verzekerde is verplicht om:

1. zich direct onder geneeskundige behandeling te laten stellen en ook te blijven als dit redelijkerwijs nodig is;
2. de voorschriften van de behandelend arts op te volgen en zich zo te gedragen dat dit het herstel ten goede komt;
3. zich op verzoek en op kosten van de maatschappij te laten onderzoeken bij een arts of in een ziekenhuis of andere medische inrichting die door de maatschappij aangewezen wordt;
4. alle gegevens te verstrekken of te laten verstrekken aan de maatschappij of aan deskundigen die door de maatschappij zijn ingeschakeld. De maatschappij bepaalt welke gegevens verstrekt moeten worden. Er mogen geen feiten of omstandigheden verzwegen worden die voor de vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit van belang kunnen zijn;
5. op tijd de maatschappij op de hoogte te stellen van een vestiging in het buitenland langer dan 3 maanden.

Artikel 12

Hoe wordt uw schade geregeld?

12.1 Algemeen

1. Als de schade kan worden hersteld, krijgt u alleen de reparatiekosten vergoed van de maatschappij.
2. Bij verlies van het motorrijtuig of onderdelen daarvan heeft u recht op de dagwaarde onmiddellijk voor het schadevooral.
3. Als de reparatiekosten hoger zijn dan het verschil tussen de dagwaarde onmiddellijk voor het schadevooral en de dagwaarde (restwaarde) onmiddellijk na het schadevooral, heeft u recht op het verschil tussen deze beide dagwaarden.
4. Als de verzekeringnemer de BTW kan verrekenen, zal de maatschappij deze op de schadevergoeding in mindering brengen.
5. De vergoeding kan niet hoger zijn dan de cataloguswaarde die op het polisblad vermeld wordt, behalve wanneer de nieuwwaarderegeling van toepassing is. Zie hiervoor artikel 12.4 van deze voorwaarden.

12.2 Total-loss

Als er sprake is van total-loss (technisch of economisch) of verlies van het motorrijtuig, moet (de eigendom van) het motorrijtuig inclusief de accessoires en voorzieningen die door de maatschappij vergoed moeten worden aan de maatschappij worden overgedragen. U krijgt de schade pas vergoed wanneer dit gebeurd is. De maatschappij kan op haar beurt een derde partij aanwijzen aan wie moet worden overgedragen. De verplichting om eigendom over te dragen vloeit voort uit een regeling van het Verbond van Verzekeraars, waarbij de meeste schadeverzekeraars zijn aangesloten.

U bent verplicht om alle delen van het kentekenbewijs van het motorrijtuig, de kentekenplaten (als op het motorrijtuig nieuwe kentekenplaten volgens de GAIK-regeling aanwezig zijn), de sleutels, de codekaarten, de boekjes, etcetera aan de maatschappij of de derde partij te overhandigen.

12.3 Verlies

Bij verlies van het hele motorrijtuig door diefstal, verduistering, oplichting of joyriding heeft u recht op schadevergoeding als:

1. 30 dagen verstreken zijn nadat u de schade bij de maatschappij gemeld heeft en het u en de maatschappij niet bekend is of had kunnen zijn dat het motorrijtuig is teruggevonden, én;
2. de maatschappij alle gegevens van u ontvangen heeft die nodig zijn om de schade en het recht op schadevergoeding vast te stellen.

12.4 Nieuwwaarderegeling

(geldt niet voor accessoires)

Bij schade aan het motorrijtuig geldt in aansluiting op en waar dat nodig is in afwijking van artikel 12.1 tot en met 12.3 een nieuwwaarderegeling. Om voor de nieuwwaarderegeling in aanmerking te komen gelden de volgende voorwaarden:

1. het motorrijtuig moet op het moment waarop deel 1 van het kentekenbewijs in Nederland werd afgegeven nieuw zijn geweest, én;
2. het motorrijtuig moet uitsluitend voor particulier gebruik bedoeld zijn, én;
3. de cataloguswaarde van het motorrijtuig is bij ingang van de verzekering niet hoger dan 17.500 euro (inclusief BTW en BPM), én;
4. het motorrijtuig is eigendom van een verzekerde.

U heeft recht op deze nieuwwaarderegeling als één van de volgende situaties zich voordoet:

1. bij een schade binnen 12 maanden na de datum waarop deel 1 van het kentekenbewijs is afgegeven zijn de reparatiekosten hoger dan 2/3e van de nieuwwaarde van het motorrijtuig. Er wordt daarbij uitgegaan van de nieuwwaarde op het moment van de schade;
2. bij een schade na 12 maanden, maar binnen 36 maanden na de datum waarop deel 1 van het kentekenbewijs is afgegeven zijn de reparatiekosten hoger dan 2/3e van de nieuwwaarde van het motorrijtuig, verminderd met een vaste afschrijving. Er wordt daarbij uitgegaan van de nieuwwaarde op het moment van de schade. De afschrijving wordt berekend vanaf de 13e maand en bedraagt 1% per maand of gedeelte daarvan;
3. wanneer het hele motorrijtuig is gestolen.

De nieuwwaarderegeling ziet er vervolgens als volgt uit:

1. bij een gebeurtenis binnen 12 maanden na de datum waarop deel 1 van het kentekenbewijs is afgegeven heeft u recht op de nieuwwaarde van het motorrijtuig. Er wordt daarbij uitgegaan van de nieuwwaarde op het moment van de schade;
2. bij een gebeurtenis na 12 maanden, maar binnen 36 maanden na de datum waarop deel 1 van het kentekenbewijs is afgegeven, heeft u recht op de nieuwwaarde. Er wordt daarbij uitgegaan van de nieuwwaarde op het moment van de schade. De nieuwwaarde wordt verminderd met de afschrijving zoals die hierboven is aangegeven.

Als de waarde die wordt vastgesteld lager is dan de dagwaarde van het motorrijtuig, vergoedt de maatschappij u de hogere dagwaarde.

12.5 Expertiseregeling

Het schadebedrag wordt in overleg met u vastgesteld, of door een expert die door de maatschappij is aangewezen. De schadevaststelling door de expert geldt in dit laatste geval als het enige bewijs voor de grootte van de schade. U heeft echter het recht om een contra-expert aan te wijzen. In dat geval stellen beide experts de schade vast. Vooraf zullen beide experts een derde expert moeten benoemen. Komt de schadevaststelling tussen beide experts namelijk niet overeen, dan zal de derde expert het schadebedrag vaststellen. De derde expert doet dit binnen de grenzen van de door de beide experts vastgestelde schadebedragen. De beslissing van de derde expert is in dit geval bindend. Zowel de expert die door de maatschappij is aangewezen als de contra-expert en de derde expert moeten zijn aangesloten bij de 'Gedragscode Expertiseorganisaties'. Als de maatschappij meewerkt aan de procedure die hierboven omschreven is, betekent dit niet dat de maatschappij daarmee erkent dat er een verplichting is om uit te keren.

Artikel 13

In welke landen bent u verzekerd?

De verzekering biedt dekking binnen de landen die op de 'Groene Kaart' (Internationale Motorrijtuigverzekeringskaart) staan, voor zover de landen niet zijn doorgehaald.

Artikel 14

Welke algemene uitsluitingen gelden er?

Uitgesloten is vergoeding van schade (hieronder vallen ook kosten) die is veroorzaakt of ontstaan:

1. Ander gebruik
bij ander gebruik dan opgegeven aan de maatschappij, of tijdens gebruik voor doeleinden die wettelijk niet zijn toegestaan.
2. Atoomkernreacties
door atoomkernreacties, ongeacht hoe en waar deze zijn ontstaan.
3. Inbeslagname
tijdens een periode waarin het motorrijtuig in beslag is genomen of gevorderd is door een overheid, ongeacht welke.
4. Molest
door gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitie. De definities van deze begrippen zijn in de begripsomschrijvingen in artikel 18 opgenomen onder de term 'molest'.
5. Opzet
door opzet of goetdaden van u, een andere verzekerde of een belanghebbende. Dit geldt voor alle modules die u gesloten heeft.
6. Ongeldig rijbewijs
als de feitelijke bestuurder van het motorrijtuig niet over een rijbewijs beschikt dat in Nederland voor dat motorrijtuig geldig is. De schade is ook niet verzekerd als de feitelijke bestuurder de rijbevoegdheid is ontzegd, hem/haar een rijverbod is opgelegd, of als op het rijbewijs bijzondere bepalingen vermeld zijn waaraan niet wordt voldaan. Op de uitsluiting zal de maatschappij geen beroep doen als het rijbewijs alleen ongeldig is omdat de geldigheidstermijn van het rijbewijs is verstreken en de bestuurder op de schadedatum nog geen 71 jaar oud was.
7. Rijden onder invloed
als er schade wordt veroorzaakt terwijl de feitelijke bestuurder zodanig onder invloed van alcoholhoudende drank is, dat een rijverbod is of zou zijn opgelegd door bevoegde instanties, of als de feitelijke bestuurder niet tot behoorlijk rijden in staat moet worden geacht. Deze regel geldt ook voor andere stoffen die de rijvaardigheid beïnvloeden.
8. Terreinrijden
terwijl u of een verzekerde zonder noodzaak met de motor rijdt op plaatsen (bijvoorbeeld door het water, of in het terrein) waar door voor dagelijks gebruik bestemde motoren niet wordt gereden.
9. Verhuur
bij verhuur van het motorrijtuig of gebruik voor het vervoer van personen tegen betaling. Het tijdens woon/werkverkeer meerijden van collega's die bijdragen in de kosten van het vervoer (carpooling) valt niet onder deze uitsluiting.
10. Wedstrijden
door deelname aan ritten of wedstrijden waarbij het om snelheid, regelmatigheid of behendigheid gaat. De maatschappij verzekert u en de andere verzekerden wel tegen de financiële gevolgen

van schade tijdens betrouwbaarheids-, oriëntatie- en puzzelritten. Deze moeten dan in Nederland plaatsvinden en niet langer duren dan 24 uur. Bovendien mag de snelheid voor de uitslag niet beslissend zijn.

Billijkheidsclausule

Het is mogelijk dat u niet bekend was met de omstandigheden die tot gevolg hebben gehad dat de schade niet verzekerd is en/of dat deze omstandigheden zich tegen uw wil hebben voorgedaan. Als u daarom in redelijkheid geen verwijt gemaakt kan worden met betrekking tot deze omstandigheden, zal de maatschappij u wel tegen de financiële gevolgen van schade verzekeren in geval van de uitsluitingen: 'ander gebruik', 'ongeldig rijbewijs', 'verhuur' en 'rijden onder invloed'.

Afstand verhaalsrecht

De maatschappij zal geen gebruik maken van de (eventuele) mogelijkheid om de vergoeding die betaald is te verhalen op de door de verzekerde gemachtigde bestuurder, passagiers of de werkgever van deze personen. De maatschappij zal wel op deze personen verhalen als er sprake is van een uitsluiting die niet tegen de verzekeringnemer kan worden ingeroepen.

Artikel 15

Onder welke omstandigheden heeft u recht op hulpverlening?

Met de Motorverzekering hebben u en de andere verzekerden recht op hulpverlening in binnen- en buitenland. De omvang en de wijze van uitvoering van de hulpverlening wordt in dit artikel beschreven, net als de verplichtingen waaraan u en de andere verzekerden moeten voldoen om voor hulpverlening in aanmerking te komen en de uitsluitingen die van toepassing zijn.

15.1 Uitvoering van hulpverlening

De uitvoerende hulporganisatie is door de maatschappij aangewezen en staat vermeld op uw 'Groene Kaart' (Internationale Motorrijtuigverzekeringskaart). De hulporganisatie kiest bij de uitvoering van de hulpverlening in alle redelijkheid voor de oplossing die op dat moment economisch het meest verantwoord is. Bij een vergoeding wordt rekening gehouden met besparingen, restituties en dergelijke.

15.2 Na een ongeval

U en de andere verzekerden hebben recht op hulpverlening en vergoeding van kosten wanneer door een ongeval niet meer met het motorrijtuig en/of de gekoppelde aanhanger of zijspan kan worden gereden. Onder ongeval wordt in dit verband niet alleen een verkeersongeval verstaan, maar ook brand, diefstal of een ander plotseling van buiten komend onheil.

De hulpverlening moet in redelijkheid uitvoerbaar zijn, en dus niet onmogelijk worden gemaakt door bijvoorbeeld oorlogsomstandigheden, onlusten, oproer of een natuur- of kernramp.

15.3 Mechanische en/of elektronische storing/slecht onderhoud is uitgesloten

Let op: bij een mechanische en/of elektronische storing is er geen recht op hulpverlening en/of kostenvergoeding, behalve wanneer de storing in het buitenland plaatsvindt en u de module Aanrijding heeft meeverzekerd. Er wordt in geen geval een vergoeding verleend als het motorrijtuig niet gebruikt kan worden vanwege slechte staat, slecht onderhoud, overbelasting of

inbeslagname, tenzij dit laatste het geval is na een verkeersongeval.

15.4 Verplichtingen bij hulpverlening

Om voor hulpverlening in aanmerking te komen zijn u en de andere verzekerden verplicht om:

1. altijd eerst telefonisch contact op te nemen met de hulporganisatie die door de maatschappij is aangewezen. Zie hiervoor uw 'Groene Kaart' (Internationale Motorrijtuigverzekeringskaart). De hulporganisatie bepaalt de inhoud en de omvang van de hulpverlening en bepaalt welke kosten voor vergoeding in aanmerking komen. Als de hulpverlening medische aspecten omvat, kan het medisch team van de hulporganisatie bindend advies uitbrengen, mocht dat nodig zijn;
2. volledig mee te werken aan de hulpverlening en de aanwijzingen van de hulporganisatie en de hulpverleners ter plaatse op te volgen;
3. rekeningen van de hulporganisatie voor diensten en/of kosten waarop een verzekerde geen recht heeft, binnen 30 dagen na de dagtekening van de nota's te betalen aan de hulporganisatie.

15.5 Hulpverlening in Nederland

Bij een ongeval binnen Nederland hebben u en de andere verzekerden recht op:

1. transport van het (teruggevonden) motorrijtuig, inclusief de meegenomen aanhanger en/of zijspan naar een door u te bepalen adres in Nederland. De maatschappij vergoedt ook de noodzakelijke stallings- en bergingskosten;
2. vervoer van de bestuurder en de passagiers met hun bagage naar een door u te bepalen adres in Nederland. De hulporganisatie bepaalt de wijze van vervoer.

15.6 Hulpverlening buiten Nederland

Buiten Nederland, maar nog wel binnen het gebied waarin u en de andere verzekerden volgens de 'Groene Kaart' (Internationale Motorrijtuigverzekeringskaart) verzekerd zijn, hebben u en de andere verzekerden ook recht op hulpverlening. Naast een situatie zoals hierboven in lid 2 ('Na een ongeval') van dit artikel genoemd, hebben u en de andere verzekerden in het buitenland bovendien recht op hulpverlening wanneer de bestuurder uitvalt door een ernstige ziekte of ongeval, waardoor het besturen van het motorrijtuig niet langer medisch verantwoord is, genezing niet binnen redelijke termijn verwacht kan worden en in het reisgezelschap geen vervangende bestuurder aanwezig is.

De hulpverlening in het buitenland omvat:

1. vergoeding van de noodzakelijke kosten van bergen en slepen van het motorrijtuig van de plaats van de gebeurtenis naar de dichtstbijzijnde garage waar de schade kan worden beoordeeld en/of hersteld;
2. vergoeding van de noodzakelijke kosten van arbeidsloon bij een (nood)reparatie aan het motorrijtuig langs de weg (dus geen reparatie bij een garage). Er wordt maximaal 125 euro per gebeurtenis vergoed;
3. toezending van onderdelen die nodig zijn om het motorrijtuig rijklaar te maken, als deze onderdelen niet of niet op korte termijn ter plaatse te verkrijgen zijn. De kosten van de onderdelen zelf blijven voor uw rekening, net als douaneheffingen en kosten voor retourvracht.
4. vergoeding van de extra verblijfskosten tot maximaal 75 euro per persoon per dag, voor ten hoogste 10 dagen;
5. vergoeding van het vervoer van het beschadigde motorrijtuig en/of aanhanger en/of zijspan naar een plek in Nederland die door u bepaald wordt, als blijkt dat het niet mogelijk is om het

motorrijtuig binnen 2 werkdagen zo te repareren, dat op technisch verantwoorde wijze kan worden teruggereisd. Blijken de kosten van vervoer echter hoger te zijn dan de dagwaarde (restwaarde) van het motorrijtuig na het voorval, dan bestaat de vergoeding uit de kosten die nodig zijn om het motorrijtuig in te voeren en te vernietigen in het buitenland. De maatschappij vergoedt ook de noodzakelijke stallingskosten;

6. vervoer van de bestuurder en de passagiers met hun bagage terug naar Nederland, als volgens sub 5 van lid 6 (de bepaling rond de dagwaarde) het motorrijtuig in het buitenland moet worden achtergelaten. De hulporganisatie bepaalt de wijze van vervoer.

15.7 Hulpverlening na pech in het buitenland

Alleen als u de module Aanrijding heeft meeverzekerd, hebben u en de andere verzekerden ook recht op de hulpverlening zoals in lid 6 ('Hulpverlening buiten Nederland') omschreven wanneer het motorrijtuig uitvalt door een mechanische en/of elektronische storing buiten Nederland, maar nog wel binnen het gebied waarin u en de andere verzekerden volgens de 'Groene Kaart' (Internationale Motorrijtuigverzekeringkaart) verzekerd zijn.

Artikel 16

Hoe werkt de no-claimkortingsregeling?

Dit artikel geldt alleen voor de modules 'Wettelijke Aansprakelijkheid' en 'Aanrijding'.

16.1 Opbouw van de no-claimkorting

Bij het afsluiten van de verzekering wordt bepaald welke korting u krijgt op de premie. Na elke contractperiode (verder te noemen: verzekeringsjaar) wordt het nieuwe kortingspercentage voor uw verzekering vastgesteld. Als in het afgelopen verzekeringsjaar geen schade is gemeld waarvoor de maatschappij een uitkering heeft moeten doen of nog zal kunnen doen, stelt de maatschappij volgens de no-claimschaal die hieronder bij lid 2 is afgebeeld het nieuwe kortingspercentage voor het nieuwe verzekeringsjaar vast. De maatschappij houdt hierbij rekening met het kortingspercentage dat bij het afsluiten van de verzekering toegekend is.

16.2 Terugval in no-claimkorting

Als in een verzekeringsjaar één of meer schades gemeld zijn waarvoor de maatschappij een uitkering heeft moeten doen, en deze schades betrekking hebben op de modules 'Wettelijke Aansprakelijkheid' en/of 'Aanrijding', wordt voor het nieuwe verzekeringsjaar de premie volgens de no-claimschaal die hiernaast is afgebeeld vastgesteld. De no-claimkorting geldt over het totaalbedrag van de premie voor de beide modules. Een vermindering van de no-claimkorting kan ook gevolgen hebben voor eventuele extra toegekende treden.

NO - CLAIMSCHAAL			En wordt de trede in het eerstvolgende verzekeringsjaar:		
Als u nu staat op trede	Heeft u een aantal schadevrije jaren van	Heeft u een korting van	Zonder schade	Bij één schade	Bij twee schades
18	14 of meer	80 %	18	13	9
17	13	80 %	18	12	8
16	12	80 %	17	11	7
15	11	80 %	16	10	6
14	10	80 %	15	9	5
13	9	80 %	14	8	5
12	8	79 %	13	7	4
11	7	78 %	12	6	3
10	6	77 %	11	5	3
9	5	76 %	10	4	3
8	4	75 %	9	4	3
7	3	72,5 %	8	3	2
6	2	70 %	7	3	2
5	1	65 %	6	3	2
4	0	60 %	5	2	1
3	- 1 (malus)	50 %	4	2	1
2	- 2 (malus)	30 %	3	1	1
1	- 3 (malus)	0 %	2	1	1

Bij 3 of meer schades in één verzekeringsjaar valt u altijd terug naar trede 1.

16.3 Geen terugval in no-claimkorting

U valt niet terug in no-claimkorting als:

1. de maatschappij geen schadevergoeding hoeft te betalen;
2. een betaalde schade volledig is verhaald;
3. een verzekerde een fietser of een voetganger aanrijdt, en de verzekerde geen enkel verwijt gemaakt kan worden over het ontstaan van de aanrijding;
4. een betaalde schade door u voor eigen rekening wordt genomen, op voorwaarde dat er geen verdere betalingen met betrekking tot de schade plaatsvinden. De schade moet binnen 12 maanden nadat u over het uitgekeerde bedrag bent bericht voor eigen rekening zijn genomen;
5. alleen schade door vervoer van gewonden is vergoed;
6. er alleen hulpverlening heeft plaatsgevonden;
7. de schadevergoeding alleen betrekking heeft op een schade die valt onder één van de modules 'Brand, Storm en Natuur', 'Diefstal', 'Accessoires', 'Ongevallen Opzittenden' of 'Rechtsbijstand Motorrijtuig';
8. de schade-uitkering alleen op basis van artikel 7:962 lid 3 van het Burgerlijk Wetboek niet verhaald kan worden. Volgens dit artikel heeft de verzekeraar geen recht op verhaal op bepaalde personen die tot de familie- of werkring van een verzekerde behoren;
9. een uitkering alleen door het bestaan van een schaderegelingsovereenkomst tussen maatschappijen niet of maar voor een deel kan worden verhaald.

16.4 Ten onrechte verleende no-claimkorting

Het is mogelijk dat de maatschappij u te weinig premie in rekening heeft gebracht vanwege een onterecht verleende no-claimkorting. In de volgende gevallen heeft de maatschappij dan het recht om bij u aanvullende premie in rekening te brengen:

1. wanneer uit de originele royementsverklaring of uit de gegevens uit het centraal administratiebestand van royementsgegevens blijkt, dat u recht heeft op een lagere no-claimkorting dan door de maatschappij is toegekend;
2. wanneer u de originele royementsverklaring niet instuurt, of als er in het centraal administratiebestand van royementsgegevens geen gegevens van u te vinden zijn die acceptabel zijn voor de maatschappij. De maatschappij neemt in dat geval aan, dat u geen enkel recht op toekenning van schadevrije jaren heeft.

16.5 Malus/Royement

1. als uw motorverzekering eindigt of geschorst wordt en u op dat moment -1, -2 of -3 schadevrije jaren heeft, is de maatschappij verplicht om een melding van malus af te geven aan de gezamenlijke database van alle schadeverzekeraars voor schadevrije jaren;
2. eventuele (commerciële) schadevrije jaren die door de maatschappij zijn toegekend en die los staan van het aantal daadwerkelijke schadevrije jaren, worden niet vermeld bij royement.

Artikel 17

Terrorismeschade en molest

1. Beperkte vergoeding bij terrorismeschade

De maatschappij is aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). De maatschappij vergoedt de schade op basis van het Protocol afwikkeling Claims van de NHT. Daarin staat dat de schadevergoeding beperkt kan worden bij terrorisme, kwaadwillige besmetting en dergelijke. De schadevergoeding kan in dat geval worden beperkt tot de uitkering die de maatschappij ontvangt van de NHT. De NHT beslist of er sprake is van een terrorismeschade. Pas wanneer de beslissing van de NHT en het bedrag van de vergoeding bekend zijn gemaakt, is er recht op schadevergoeding. De volledige tekst van het protocol kunt u vinden op www.terrorismeverzekerd.nl.

2. Verval van rechten bij niet-tijdige melding

Elk recht op schadevergoeding of uitkering vervalt als de melding van de claim niet is gedaan binnen 2 jaar nadat de NHT heeft beslist of er sprake is van een terrorismeschade. Hiermee wordt afgeweken van de regeling over verjaring in artikel 9.

3. Molest

De maatschappij keert niet uit als de schade en/of de kosten veroorzaakt zijn door of ontstaan zijn uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitie. De definities van deze begrippen zijn in de algemene begripsomschrijvingen in artikel 18 opgenomen onder de term 'molest'.

Artikel 18

Welke begripsomschrijvingen hanteert de maatschappij?

In dit artikel leggen we de begrippen uit die in deze voorwaarden gebruikt worden. Eerst volgen de omschrijvingen van de begrippen die in alle modules dezelfde betekenis hebben. Deze worden gevolgd door specifieke begripsomschrijvingen die alleen gelden voor de modules 'Ongevallen Opzittenden' en 'Rechtsbijstand Motorrijtuig'.

Let op: de betekenis van een begrip kan per module afwijken. Zo wordt het begrip 'verzekerde' in de module 'Ongevallen Opzittenden' bijvoorbeeld anders omschreven dan in de algemene begripsomschrijvingen.

18.1 Algemene begripsomschrijvingen

Accessoires

Onderdelen en voorwerpen van het motorrijtuig die niet-af-fabriek maar later zijn ingebouwd/aangebracht, en die niet in de cataloguswaarde zijn opgenomen. Het gaat hier dus niet om af-fabriek bijgeleverde opties, onderdelen en voorwerpen. Opties, onderdelen en voorwerpen die wettelijk niet zijn toegestaan, zijn niet verzekerd.

Brand

Een vuur met vlammen buiten een haard, dat zich op eigen kracht kan uitbreiden. Het vuur moet ontstaan zijn door verbranding met vlammen. Onder brand wordt niet verstaan schroeien, smelten, verkolen, broeien en zengen.

Blikseminslag

Schade die rechtstreeks door de inslag van bliksem is veroorzaakt of door inductie na bliksem. Onder inductie wordt in dit verband verstaan: een overspanning in elektrische apparatuur die door bliksem veroorzaakt wordt.

Cataloguswaarde

De geadviseerde Nederlandse verkoopprijs van de verzekerde motor zoals die vermeld wordt in de meest recente prijslijst van de fabrikant/importeur. Daarbij wordt rekening gehouden met merk, model, type, uitvoering en opties af-fabriek. Mits van toepassing, wordt de verkoopprijs verhoogd met de Belasting Personenauto's en Motorrijtuigen (BPM) en de verwijderingsbijdrage. De prijs wordt bepaald op het moment waarop kentekenbewijs deel I wordt afgegeven. Als de motor op dat moment niet nieuw is wordt de prijs gehanteerd van het moment waarop het motorrijtuig voor het eerst nieuw werd afgeleverd.

Dagwaarde

De nieuwwaarde, verminderd met een aftrek vanwege waardevermindering door ouderdom en/of slijtage volgens Nederlandse maatstaven.

Diefstal

Het wegnemen van een goed dat geheel of voor een deel aan een ander toebehoort, met het doel om het zich permanent wederrechtelijk toe te eigenen.

Explosie

Een korte, plotselinge krachtsuitpatting van gassen of dampen.

Inbraak

Het zich onrechtmatig toegang verschaffen door het verbreken van degelijke afsluitingen. Door de inbraak moeten deze afsluitingen zonder reparatie of vervanging niet meer geschikt zijn om gebruikt te worden.

Joyriding

Elk wederrechtelijk gebruik van een motorrijtuig, zonder de bedoeling om dit motorrijtuig toe te eigenen.

Kortsluiting

Een elektriciteitsstoring, die er in extreme gevallen toe kan leiden dat de elektriciteitsdraden ontoelaatbaar warm worden en daardoor schade veroorzaken.

Maatschappij/We/Wij

De verzekeringsmaatschappij die door ondertekening van het polisblad als risicodragers van deze verzekering geldt, of een gevolmachtigde wanneer deze namens de verzekeringsmaatschappij heeft ondertekend.

Mechanische en/of elektronische storing

Een storing die van binnen het motorrijtuig komt en waardoor niet meer met het motorrijtuig kan worden gereden. De storing moet plotseling en onvoorzienbaar zijn.

Molest

De volgende gebeurtenissen vallen onder het begrip 'molest':

1. gewapend conflict
Onder gewapend conflict wordt verstaan elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruikmakend van militaire machtsmiddelen bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapende optreden van een vredesmacht der Verenigde Naties.
2. burgeroorlog
Onder burgeroorlog wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.
3. opstand
Onder opstand wordt verstaan georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.
4. binnenlandse onlusten
Onder binnenlandse onlusten worden verstaan min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen, op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat.
5. oproer
Onder oproer wordt verstaan een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.
6. muiterij
Onder muiterij wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

Motorrijtuig

1. Het motorrijtuig zoals dat op het polisblad vermeld wordt, inclusief:
 - de onderdelen en gereedschappen die tot de standaarduitrusting behoren;
 - de opties die af-fabriek zijn bijgeleverd, als de waarde van de opties bij de cataloguswaarde van het motorrijtuig zoals vermeld op het polisblad is opgeteld.
2. een gelijkwaardig, vervangend motorrijtuig dat de verzekerde gebruikt tijdens de periode waarin het motorrijtuig dat op het polisblad vermeld wordt in reparatie, revisie of onderhoud is bij een daarvoor ingericht en erkend bedrijf. De maatschappij verleent voor de genoemde periode de dekking zoals op het polisblad is vermeld. De regeling van artikel 3.8 ('Andere verzekeringen') is echter gewoon van toepassing.

NHT

De maatschappij is voor het terrorismerisico herverzekerd bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT).

Nieuwwaarde

De laatst geldende cataloguswaarde.

Opzet

Door u of een andere verzekerde opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten. Als de schade veroorzaakt is door en/of voortvloeit uit opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten van één of meer personen die bij een groep horen waar verzekerde ook deel van uitmaakt, is ook sprake van opzet. Verzekerde hoeft in dat geval niet zelf wederrechtelijk te hebben gehandeld of na te hebben gelaten. Wanneer verzekerde niet meer in staat is om zijn of haar eigen wil te bepalen als gevolg van alcoholgebruik of gebruik van andere stoffen, blijft het opzettelijk karakter van het wederrechtelijk handelen of nalaten aanwezig. Dit geldt ook wanneer verzekerde deel uitmaakt van een groep, en één of meer personen van deze groep zodanig onder invloed zijn van alcohol of andere stoffen dat wilbepaling niet meer mogelijk is. Ook dan blijft het opzettelijk karakter van het wederrechtelijk handelen of nalaten aanwezig.

Oplichting

Iemand door middel van bedrog ertoe bewegen om een zaak af te geven of een schuld aan te gaan.

Premie

De premie, verhoogd met de kosten, buitengerechtigde kosten, wettelijke rente en de assurantiebepaling (wanneer deze van toepassing zijn).

Proceskosten

Onder proceskosten vallen:

- de kosten van de rechtsbijstand die op verzoek of met toestemming van de maatschappij verleend wordt in geval van een strafproces tegen een verzekerde en/of;
- de kosten van het verweer in een civiele procedure die door een benadeelde tegen een verzekerde of de maatschappij is ingesteld. De maatschappij moet instemmen met de procedure.

Risicoverzwaren

Het risico wordt door veranderde omstandigheden hoger of groter (zwaarder) dan het door de maatschappij verzekerde risico.

Schade aan personen

Schade door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, inclusief de schade die daaruit voortvloeit, al of niet met een overlijden als gevolg.

Schade aan zaken

Schade door beschadiging en/of vernietiging en/of verloren gaan van zaken van anderen dan de verzekerde, inclusief de schade die daaruit voortvloeit.

Sleutels

Alle mechanische en/of elektronische middelen waarmee de motor kan worden gestart.

Storm

Een windsnelheid van tenminste 14 meter per seconde (windkracht 7).

Terrorisme/Preventieve maatregelen

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen, in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen, alsmede het (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren en/of schade aan zaken ontstaat, dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks, respectievelijk het verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken. Van overheidswege en/of door verzekerde(n) en/of derde(n) getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme af te wenden of -indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt- de gevolgen daarvan te beperken.

Uitkeringsprotocol

Op de regeling van terrorismeschade is het Protocol afwikkeling claims voor terrorismeschaden van toepassing. Een afschrift van de volledige tekst van het uitkeringsprotocol kunt u krijgen bij de maatschappij of raadplegen op de website van de maatschappij.

Van buiten komend onheil

Een rechtstreeks en plotseling van buiten inwerkend geweld op de verzekerde zaak, zoals bijvoorbeeld een slag, stoot of val. Onder een van buiten komend onheil worden geen gebeurtenissen verstaan waartegen de verzekerde zaak normaal gesproken bestand moet zijn.

Verduistering

Het zich wederrechtelijk toe-eigenen van een goed dat aan een ander toebehoort en dat men op grond van een rechtsverhouding (er is bijvoorbeeld sprake van huur of leen) onder zich heeft.

Verzekerde(n)

1. u, de verzekeringnemer;
2. de eigenaar, houder, gemachtigde bestuurder en gemachtigde passagiers van het motorrijtuig;
3. de werkgever van een verzekerde, als hij volgens artikel 6:170 Burgerlijk Wetboek aansprakelijk is voor de schade, die de verzekerde heeft veroorzaakt.

Verzekeringnemer, u, uw

Waar in de voorwaarden gesproken wordt over verzekeringnemer, u of uw, wordt bedoeld degene, die met de maatschappij de verzekeringsovereenkomst heeft gesloten.

Zelfontbranding

Het uit zichzelf vlam vatten, zonder toegevoerde warmte of energie die warmte opwekt.

18.2 Aanvullende begripsomschrijvingen module Ongevallen Opzittenden

Blijvende invaliditeit

Blijvend, geheel of gedeeltelijk functieverlies van een deel van het lichaam of een orgaan dat door lichamelijk letsel getroffen is. Dit functieverlies moet objectief vastgesteld kunnen worden. Bij het vaststellen van de blijvende functionele invaliditeit wordt geen rekening gehouden met het beroep van verzekerde.

Letsel

Een anatomische beschadiging die direct door het ongeval veroorzaakt wordt.

Motorrijtuig

1. het motorrijtuig dat op het polisblad vermeld wordt.
2. een gelijkwaardig, vervangend motorrijtuig dat de verzekerde gebruikt tijdens de periode waarin het motorrijtuig dat op het polisblad vermeld wordt in reparatie, revisie of onderhoud is bij een daarvoor ingericht en erkend bedrijf.

Nabestaande

Degene die na het overlijden van verzekerde bevoegd is om toestemming te verlenen voor medisch onderzoek op het stoffelijk overschot van verzekerde.

Ongeval

Een gebeurtenis die is ontstaan in verband met de verkeersdeelneming met het motorrijtuig en waaruit een medisch vast te stellen lichamelijk letsel ontstaat. Dit letsel moet rechtstreeks en uitsluitend het gevolg zijn van een onverwachts van buiten inwerkend uitwendig geweld op het lichaam van verzekerde.

Onder ongeval wordt tevens verstaan:

1. acute vergiftiging die het gevolg is van het plotseling en ongewild binnenkrijgen van gassen, dampen, vloeibare of vaste stoffen, anders dan vergiftiging door gebruik van genees-, genot- of narcosemiddelen;
2. besmetting door ziektekiemen of een allergische reactie, als deze besmetting of reactie een rechtstreeks gevolg is van een onvrijwillige val in het water of in een andere stof, of het gevolg is van het zich daarin begeven bij een poging om mens, dier of zaken te redden;
3. het ongewild en plotseling binnenkrijgen van stoffen of voorwerpen in het spijsverteringskanaal, de luchtwegen, de ogen of de gehoororganen, waardoor inwendig letsel ontstaat, met uitzondering van het binnendringen van ziektekiemen;
4. ontwrichting of scheuring van spier- en bandweefsel, mits deze letsels plotseling zijn ontstaan en hun aard en plaats geneeskundig worden vastgesteld;
5. verstikking, verdrinking, bevriezing, zonnesteek, hitteberoerte;
6. uitputting, verhongering, verdorping en zonnebrand als gevolg van onvoorziene omstandigheden;
7. wondinfectie of bloedvergiftiging door het binnendringen van ziektekiemen in een letsel dat door een gedekt ongeval is ontstaan;
8. complicaties of verergering van het ongevalletsel als rechtstreeks gevolg van eerste hulpverlening of van de geneeskundige behandeling die door het ongeval nodig is geworden;
9. lichamelijk functionele beperkingen van de cervicale wervelkolom als gevolg van een cervicaal acceleratie trauma (whiplash).

Verzekerde(n)

1. U, de verzekeringnemer.
2. De bestuurder en de passagiers, die met uw toestemming een wettelijk toegestane zitplaats op het motorrijtuig hebben ingenomen.

18.3 Aanvullende begripsomschrijvingen module Rechtsbijstand Motorrijtuig

DAS

De maatschappij heeft de uitvoering van de voorwaarden van de module Rechtsbijstand Motorrijtuig overgedragen aan DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., hierna genoemd: DAS. De maatschappij garandeert dat DAS de verplichtingen die in deze voorwaarden genoemd worden nakomt.

Kosten van rechtsbijstand

De kosten die de verzekerde of DAS voor de rechtsbijstand en de rechtsgang moet maken of verschuldigd is. DAS heeft het recht om de kosten van de rechtsbijstand rechtstreeks aan de belanghebbende te betalen. Als anderen bij een actie van een verzekerde ook belang hebben, vergoedt DAS de kosten van de rechtsbijstand in de verhouding verzekerde/totaal aantal belanghebbenden. Daarbij maakt het niet uit of deze belanghebbenden zelf geen of maar voor een deel actie ondernemen.

U bent verplicht om de kosten van rechtsbijstand die door DAS vergoed zijn en op een tegenpartij verhaald kunnen worden binnen 10 dagen na ontvangst aan DAS terug te betalen. Ook moet een verzekerde alle medewerking verlenen aan een zo snel mogelijke terugbetaling aan DAS.

Onder de kosten van rechtsbijstand vallen:

1. de kosten om rechtsbijstandjuristen, schadecorrespondenten en andere deskundigen die verbonden zijn aan DAS in te schakelen;
2. de kosten die verbonden zijn aan het inschakelen van advocaten, procureurs, deurwaarders, getuigen en deskundigen als bijvoorbeeld tolken, vertalers, medici, actuarissen, accountants en technici;
3. de proceskosten;
4. de kosten die verbonden zijn aan het tenuitvoerleggen van rechterlijke uitspraken en authentieke akten;
5. de noodzakelijke reis- en verblijfkosten van de verzekerde die voor een zitting van een rechterlijk college moet verschijnen (strafzaken uitgezonderd) of die op bezoek moet bij DAS of de raadsman die is ingeschakeld. De kosten worden in overleg met DAS gemaakt. Reiskosten worden vergoed op basis van openbaar vervoer, laagste klasse. Verblijfkosten worden vergoed tot een maximumbedrag van 75 euro per persoon per dag; het voorschot van waarborgsommen tot maximaal 25.000 euro per verzekerd voorval. Een rechterlijke instantie of overheidsinstantie kan zo'n waarborgsom verlangen voor de invrijheidstelling van de verzekerde of voor de proceskosten die verzekerde verschuldigd is. De verzekerde is verplicht om het bedrag dat wordt voorgeschoten binnen 10 dagen na ontvangst van de betrokken instantie, maar in ieder geval binnen één jaar, terug te betalen en alle medewerking te verlenen aan een zo snel mogelijke terugbetaling;
7. de kosten van de eigen bijdrage van een raadsman die volgens wettelijke regeling (ambtshalve of op verzoek van de verzekerde) wordt toegevoegd, op voorwaarde dat de raadsman in overleg en met toestemming van DAS wordt ingeschakeld.

Onder de kosten van rechtsbijstand vallen in elk geval niet:

8. kosten, die het gevolg zijn van verzuimen, nalatigheden of fouten van de verzekerde met betrekking tot de behandeling van de zaak;
9. geldstraffen, boetes of dwangsommen die aan verzekerde zijn opgelegd.

Motorrijtuig

1. Het motorrijtuig dat op het polisblad vermeld wordt.
2. De aanhangwagen of zijspan die aan het motorrijtuig gekoppeld is, of de aanhangwagen of zijspan, die na koppeling is losgeraakt of losgemaakt en nog niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen.
3. Een vervangend motorrijtuig, dat de verzekerde gebruikt tijdens de periode van reparatie, revisie of onderhoud van het motorrijtuig als hierboven bedoeld onder sub 1, tenzij hiervoor een andere verzekering van kracht is. Of deze verzekering ouder is, doet niet ter zake.

Ontstaan voorval

Het voorval wordt geacht te zijn ontstaan:

1. waar het gaat om aanspraken van een verzekerde op schadevergoeding van een derde die wettelijk aansprakelijk is: op het tijdstip, waarop de gebeurtenis heeft plaatsgevonden waarbij de schade is ontstaan;
2. waar het gaat om strafvervolgning: op het tijdstip, waarop de verzekerde het betreffende voorschrift of de wettelijke bepaling heeft overtreden of zou hebben overtreden;
3. in alle overige gevallen: op het tijdstip, waarop de verzekerde of de wederpartij de wettelijke of contractuele verplichtingen niet is of zou zijn nagekomen. Hierbij is steeds bepalend het moment, waarop één van beide partijen voor de eerste keer zodanig in gebreke is gebleven dat de vordering die in het geding is daarop is te herleiden.

Raadsman

Een advocaat, procureur, deurwaarder of iemand anders die juridisch deskundig is.

Rechtsbijstand

Bijstand, zowel eisend als verwerend, voor zover in een juridisch geschil de rechten of belangen van de verzekerde rechtstreeks in het geding zijn. DAS en/of een raadsman verleent de bijstand.

Schade aan personen

Schade door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al of niet met een overlijden als gevolg, inclusief de schade die daaruit voortvloeit.

Verkeersmisdrijf

Iedere gedraging die strafbaar is gesteld in of volgens de Wegenverkeerswet, de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen of een soortgelijke wet.

Verzekerde(n)

1. U, de verzekeringnemer.
2. De bestuurder en passagiers, die met uw toestemming een zitplaats op het motorrijtuig hebben ingenomen die wettelijk is toegestaan.
3. De nabestaanden van alle verzekerden die onder 1 en 2 genoemd worden, voor zover zij op grond van een verzekerde gebeurtenis een vordering tot voorziening in de kosten van levensonderhoud kunnen instellen volgens artikel 6:108 van het Burgerlijk Wetboek.

Verzekerde hoedanigheid

De behoefte van de verzekerde aan rechtsbijstand in de hoedanigheid van particulier (niet als beoefenaar van een beroep of als eigenaar of exploitant van een bedrijf).

Verzekerd maximumbedrag

DAS vergoedt de externe kosten die uit rechtsbijstand voortvloeien tot maximaal 12.500 euro per verzekerd voorval. Dit kostenmaximum geldt niet voor:

1. verhaal van schade die in het verkeer is ontstaan;
2. een strafzaak.

Voorval(len)

Complex van feiten dat redelijkerwijs beschouwd kan worden als de oorzaak van de behoefte aan rechtsbijstand. De inzet van het geschil moet tenminste 225 euro zijn (behalve eenmalig telefonisch juridisch advies door DAS). Een reeks voorvallen die met elkaar verband houden en die één oorzaak hebben, worden aangemerkt als één voorval. Het moment waarop het eerste voorval uit de reeks plaatsvindt, wordt gezien als het moment van ontstaan van het voorval.

In de bijzondere voorwaarden die hieronder genoemd worden in de artikelen 19 tot en met 25 staan bepalingen die specifiek gelden voor de verschillende modules. De module Wettelijke Aansprakelijkheid is verplicht. De overige modules zijn facultatief. Kijkt u op uw polisblad om te zien welke modules u heeft verzekerd.

Artikel 19

Module Wettelijke Aansprakelijkheid

19.1 Wat is verzekerd?

De maatschappij verzekert:

1. de financiële gevolgen van schade die met of door het motorrijtuig aan andere personen en/of zaken wordt toegebracht. Een verzekerde moet hiervoor wettelijk aansprakelijk zijn;
2. de financiële gevolgen van schade die wordt veroorzaakt met of door een gekoppelde of losgekoppelde aanhanger/zijspan die nog niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;
3. de financiële gevolgen van schade aan personen en/of zaken die wordt veroorzaakt door zaken die zich op het motorrijtuig bevinden, daarvan afvallen of afgefallen zijn;
4. de financiële gevolgen van schade die met het verzekerde motorrijtuig wordt toegebracht aan een ander motorrijtuig dat u toebehoort. De schade aan het laatstgenoemde motorrijtuig wordt niet vergoed als u verzekerd bent als bedrijf en de schade is toegebracht op een terrein of in een gebouw dat bij u in gebruik is. Gevolgschade en/of bedrijfsschade wordt niet vergoed.

19.2 Op welke kostenvergoedingen heeft u recht?

De maatschappij vergoedt de volgende kosten:

1. de kosten van een financiële zekerheid (waarborgsom) die door een overheid verlangd wordt om de rechten van benadeelde(n) bij een verzekerde schade veilig te stellen. De maatschappij verstrekt de waarborgsom tot een bedrag van maximaal 50.000 euro per gebeurtenis voor alle verzekerden samen en alleen om een beslag op het motorrijtuig op te heffen of om u of een andere verzekerde vrij te krijgen. De verzekerde is verplicht om de maatschappij te machtigen om over de waarborgsom die verstrekt is te beschikken zodra die wordt vrijgegeven. Ook moet de verzekerde alle medewerking verlenen om het bedrag terugbetaald te krijgen;
2. de proceskosten en de wettelijke rente over het deel van de hoofdsom dat door de maatschappij bij een verzekerde schade vergoed wordt. De maatschappij vergoedt de kosten bovenop het verzekerde bedrag als dat nodig mocht zijn.

19.3 Wat is niet verzekerd?

In artikel 14 staat wat volgens de algemene voorwaarden niet is verzekerd. Voor deze module geldt bovendien dat de volgende gevallen van schade niet worden vergoed:

1. schade aan het eigen motorrijtuig en de aanhanger/zijspan;
2. schade aan zaken die met het motorrijtuig worden vervoerd, tenzij het gaat om normale handbagage en kleding van passagiers, waarvoor niet ergens anders recht is op schadevergoeding;
3. schade aan zaken die van de eigenaar of bestuurder zijn, die zij geleend of gehuurd hebben, of die zij op een andere wijze onder zich hebben. Wanneer de schade is toegebracht aan een ander motorrijtuig van een verzekerde, geldt echter de bepaling uit artikel 19 lid 1 sub 4 en wordt de schade aan dat andere voertuig volgens die bepaling wel vergoed;

4. schade die wordt veroorzaakt door degene die de macht over het motorrijtuig heeft verkregen door diefstal of geweldpleging, en door degene die dit weet en het motorrijtuig zonder geldige reden gebruikt;
5. schade aan de niet gemachtigde bestuurder en/of niet gemachtigde passagier(s) van het motorrijtuig;
6. schade aan de bestuurder zelf;
7. schade aan het gesleepte of gekoppelde voertuig;
8. schade veroorzaakt bij het laden en lossen van zaken;
9. een boete of afkoopsom.

19.4 Welk eigen risico is van toepassing?

Er is geen eigen risico van toepassing.

19.5 Waar moet u verder rekening mee houden?

1. Het bedrag dat maximaal wordt vergoed per verzekerde gebeurtenis voor alle verzekerden samen staat op het polisblad vermeld. Wanneer in een land waarbinnen de verzekering dekking biedt (zie artikel 13) een hoger maximaal bedrag per verzekerde gebeurtenis wordt voorgeschreven, geldt dit hogere bedrag.
2. De maatschappij regelt de schade binnen de grenzen van de verplichtingen die zij heeft en zij heeft steeds het recht om benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen.
3. Als het komt tot een rechtszaak waarbij u of een andere verzekerde door een benadeelde tot vergoeding wordt aangesproken, zijn u en de andere verzekerden verplicht om de feitelijke leiding van een proces over te laten aan de maatschappij. U en de andere verzekerde(n) zijn hierdoor onder meer verplicht om alle nodige volmachten te verlenen aan de raadsman die de maatschappij aanwijst en om alle stukken (zoals aansprakelijkstellingen, straf- en civiele dagvaardingen) onmiddellijk en onbeantwoord naar de maatschappij te sturen.
4. De maatschappij kan u of een andere verzekerde verplichten om zich te laten bijstaan door een raadsman die de maatschappij aanwijst wanneer het tot een strafvervolging komt.
5. De maatschappij kan u of een andere verzekerde er niet toe verplichten om in hoger beroep te gaan tegen een strafrechtelijk vonnis.
6. De maatschappij kan een schadevergoeding verhalen op degene op wie een uitsluiting van toepassing is, als de maatschappij op basis van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen of een soortgelijke buitenlandse wet schadevergoeding moet betalen. Dit verhaalsrecht kan niet vervallen door een schaderegelingsovereenkomst tussen verzekeringsmaatschappijen. De maatschappij mag ook van het verhaalsrecht gebruik maken nadat de dekking van de verzekering geëindigd is. De maatschappij zal na beëindiging van de verzekering echter geen gebruik maken van dit verhaalsrecht op verzekerde, als de schade is veroorzaakt door een ander dan de verzekerde en als de verzekerde zelf aan zijn verplichtingen heeft voldaan.

Deze verzekering voldoet aan de voorwaarden die de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen stelt.

Artikel 20

Module Brand, Storm en Natuur

(op uw polisblad staat of u deze module heeft verzekerd)

20.1 Wat is verzekerd?

De maatschappij verzekert:

1. verlies van en schade aan het motorrijtuig die veroorzaakt wordt door brand, explosie, blikseminslag, zelfontbranding en kortsluiting, waarbij geen andere schade aan het motorrijtuig is ontstaan. Ook als deze gebeurtenissen het gevolg zijn van slijtage, reparatie-, constructie- of materiaalfouten of een andere oorzaak die in het motorrijtuig zelf ligt, is er dekking voor de schade die daardoor ontstaat;
2. verlies van en schade aan het motorrijtuig die veroorzaakt wordt door een aanrijding met wild, vogels of loslopende dieren;
3. verlies van en schade aan het motorrijtuig die veroorzaakt wordt door inslag van hagelstenen op de carrosserie;
4. verlies van en schade aan het motorrijtuig die veroorzaakt wordt doordat een luchtvaartuig neerstort of onderdelen daarvan neerstorten, of doordat voorwerpen uit het luchtvaartuig vallen;
5. verlies van en schade aan het motorrijtuig die veroorzaakt wordt door natuurrampen zoals overstroming, aardbeving, vulkanische uitbarsting en lawine;
6. verlies van en schade aan het motorrijtuig die veroorzaakt wordt door storm. Het motorrijtuig moet door de storm in stilstand omver waaien, of er moeten voorwerpen op en/of tegen het motorrijtuig terecht komen;
7. verlies van en schade aan het motorrijtuig die veroorzaakt wordt tijdens de periode waarin het motorrijtuig tijdens transport aan de zorg van een transportonderneming is toevertrouwd. Een plotseling van buiten het motorrijtuig komend onzeker onheil moet voor het verlies/de schade zorgen. Lakschade en schade als schrammen en krassen vallen niet onder de dekking.

20.2 Op welke kostenvergoedingen heeft u recht?

De maatschappij geeft een bijdrage in de kosten waarvoor u of een verzekerde belast wordt om een vaartuig waarop het motorrijtuig wordt vervoerd te redden uit een noodsituatie (averij gosse).

20.3 Wat is niet verzekerd?

In artikel 14 staat wat volgens de algemene voorwaarden niet is verzekerd. Voor deze module geldt bovendien dat de volgende gevallen van schade niet worden vergoed:

1. de herstelkosten van slijtage, reparatie-, constructie- of materiaalfouten;
2. de herstelkosten van een schadeoorzaak die in het motorrijtuig zelf ligt.

20.4 Welk eigen risico is van toepassing?

Kijkt u hiervoor op uw polisblad.

20.5 Waar moet u verder rekening mee houden?

Mogelijk is de nieuwwaarderegeling van toepassing. In artikel 12 leest u wat deze regeling inhoudt.

Artikel 21

Module Diefstal

(op uw polisblad staat of u deze module heeft verzekerd)

21.1 Wat is verzekerd?

De maatschappij verzekert, mits ook aan de eisen in lid 3 van dit artikel is voldaan, verlies van en schade aan het motorrijtuig door:

1. diefstal en inbraak (of poging daartoe);
2. joyriding;
3. verduistering van het hele motorrijtuig;
4. oplichting door anderen dan een verzekerde.

21.2 Op welke kostenvergoedingen heeft u recht?

De maatschappij vergoedt de kosten die gemaakt moeten worden om sloten van het verzekerde motorrijtuig te wijzigen (of als dat niet mogelijk is te vervangen), wanneer na diefstal met braak of na beroving met geweld de motorrijtuigsleutels in handen van onbevoegden zijn geraakt. Maximaal 500 euro per gebeurtenis wordt vergoed. Alle mechanische en/of elektronische middelen waarmee de motor kan worden gestart, worden als motorrijtuigsleutels gezien. De diefstal of beroving moet blijken uit een proces-verbaal van aangifte, waarin de motorrijtuigsleutels apart vermeld worden. In dit geval is geen eigen risico van toepassing.

21.3 Wanneer heeft u recht op vergoeding?

In artikel 14 staat wat volgens de algemene voorwaarden niet is verzekerd. Voor deze module geldt bovendien dat schade door diefstal of verlies alleen wordt vergoed:

1. wanneer u of de verzekerde adequate maatregelen heeft genomen om na diefstal of vermissing van de motorrijtuigsleutels diefstal of verlies van de motor door gebruik van de gestolen of vermiste sleutels te voorkomen;
2. wanneer u voldoende zorg heeft betracht om schade door diefstal, inbraak (of poging tot inbraak), joyriding, verduistering of oplichting te voorkomen. Er is in ieder geval geen sprake van voldoende zorg als het motorrijtuig onbeheerd (daarmee wordt bedoeld zonder direct toezicht van een verzekerde) wordt achtergelaten terwijl:
 - het motorrijtuig onvoldoende is afgesloten. Hiervan is in ieder geval sprake als geen gebruik werd gemaakt van het af-fabriek aanwezige standaardslot en een ART-goedgekeurd slot en/of;
 - de motorrijtuigsleutels in, op of nabij het motorrijtuig zijn achtergelaten en/of;
 - de motorrijtuigsleutels anders dan in een goed afgesloten ruimte zijn achtergelaten.

21.4 Welk eigen risico is van toepassing?

Kijkt u hiervoor op uw polisblad. In geval van artikel 21 lid 2 (vergoeding van sleutels) is geen eigen risico van toepassing.

21.5 Waar moet u verder rekening mee houden?

1. Nieuwwaarderegeling
Mogelijk is de nieuwwaarderegeling van toepassing. In artikel 12 leest u wat deze regeling inhoudt.
2. Dagvergoeding bij diefstal
De maatschappij betaalt u bij diefstal, joyriding, verduistering van het hele motorrijtuig en oplichting door anderen dan een verzekerde een dagvergoeding van 15 euro per dag zolang het

motorrijtuig niet in uw bezit is. U krijgt deze vergoeding gedurende de wachttijd zoals beschreven in lid 3 van dit artikel.

3. **Wachttijd**
De maatschappij heeft 30 dagen de tijd om de motor op te (laten) sporen. Deze wachttijd gaat niet eerder in dan het moment waarop u zowel aangifte heeft gedaan bij de politie als de diefstal heeft gemeld bij de maatschappij. Tijdens deze periode heeft u recht op de dagvergoeding.
4. **Stichting Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit**
Wanneer het motorrijtuig tegen diefstal verzekerd is en vermissing geconstateerd wordt, bent u verplicht om de maatschappij en de politie direct daarover in te lichten. U verklaart dat u akkoord bent met het feit dat de maatschappij de gegevens van het motorrijtuig aanlevert bij de Stichting Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit (VbV). De maatschappij kan hiermee door de overheid erkende particuliere organisaties inschakelen om het motorrijtuig terug te vinden en terug te bezorgen. U kunt ook rechtstreeks de vermissing van het motorrijtuig doorgeven aan de Stichting VbV. Op uw 'Groene Kaart' (Internationale Motorrijtuigverzekerskaart) vindt u het telefoonnummer.

Artikel 22

Module Aanrijding

(op uw polisblad staat of u deze module heeft verzekerd)

22.1 Wat is verzekerd?

De maatschappij verzekert:

1. verlies van en schade aan het motorrijtuig veroorzaakt en/of ontstaan door botsen, stoten, omslaan, van de weg raken of te water raken;
2. verlies van en schade aan het motorrijtuig veroorzaakt en/of ontstaan door ieder ander van buiten het motorrijtuig komend onheil, met uitzondering van de gebeurtenissen die in de artikelen 20 (Module Brand, Storm en Natuur) en 21 (Module Diefstal) genoemd worden.

Als u de module Aanrijding heeft verzekerd, vergoedt de maatschappij boven het voor het motorrijtuig verzekerde bedrag bij een verzekerde gebeurtenis ook:

3. schade aan de diefstalpreventiemiddelen zoals sloten en SCM-beveiligingen;
4. schade aan de helm en motorkleding die de bestuurder en/of passagier(s) dragen.
Let op: de maximale vergoeding bedraagt 750 euro per gebeurtenis.

22.2 Op welke kostenvergoedingen heeft u recht?

De module Aanrijding geeft ook recht op vergoeding van de arbeidsloonkosten van een noodreparatie in het buitenland bij pech. Deze pech moet het gevolg zijn van een mechanische storing. De maximumvergoeding is 125 euro. Verder kan de maatschappij onderdelen toezenden als deze ter plaatse niet of niet op korte termijn te verkrijgen zijn. Leest u voor een volledig overzicht artikel 15 (Hulpverlening) van deze voorwaarden erop na.

22.3 Wat is niet verzekerd?

In artikel 14 staat wat volgens de algemene voorwaarden niet is verzekerd. Voor deze module geldt bovendien dat de volgende gevallen van schade niet worden vergoed:

de herstellkosten van slijtage, reparatie-, constructie- of materiaalfouten, technische gebreken, defect raken van onderdelen of van andere oorzaken die in het motorrijtuig zelf liggen. Als hierdoor echter gevolgschade ontstaat aan het motorrijtuig zoals in artikel 22.1 sub 1 omschreven, wordt deze gevolgschade wel vergoed.

22.4 Welk eigen risico is van toepassing?

Kijkt u hiervoor op uw polisblad.

22.5 Waar moet u verder rekening mee houden?

Mogelijk is de nieuwwaarderegeling van toepassing. In artikel 12 leest u wat deze regeling inhoudt.

Artikel 23

Module Accessoires

(op uw polisblad staat of u deze module heeft verzekerd)

24.1 Wat is verzekerd?

De maatschappij verzekert verlies van en schade aan accessoires tegen dezelfde gebeurtenissen als waartegen het motorrijtuig is verzekerd. Kijkt u voor deze gebeurtenissen bij de verschillende modules onder "Wat is verzekerd?"

Er kunnen verschillende accessoirepakketten meeverzekerd worden, afhankelijk van de waarde van de accessoires die u wilt meeverzekeren:

Pakket 1

de aanwezige accessoires zijn verzekerd tot een maximaal bedrag van 1.250 euro per gebeurtenis. Voor audiovisuele en telecommunicatieapparatuur wordt in geval van diefstal maximaal 500 euro uitgekeerd.

Pakket 2

de aanwezige accessoires zijn verzekerd tot een maximaal bedrag van 3.500 euro per gebeurtenis. Voor audiovisuele en telecommunicatieapparatuur wordt in geval van diefstal maximaal 1.500 euro uitgekeerd.

23.2 Wat is niet verzekerd?

In artikel 14 staat wat volgens de algemene voorwaarden niet is verzekerd. Voor deze module geldt bovendien dat in het volgende geval de schade niet wordt vergoed:

wanneer de schade is ontstaan aan accessoires die wettelijk niet zijn toegestaan, zoals radarverklidders.

23.3 Welk eigen risico is van toepassing?

Bij verlies van of schade aan accessoires wordt geen eigen risico in mindering gebracht.

Artikel 24

Module Ongevallen Opzittenden

(op uw polisblad staat of u deze module heeft verzekerd)

In deze bijzondere voorwaarden van de module Ongevallen Opzittenden leest u onder welke voorwaarden de maatschappij u en de andere verzekerde(n) een uitkering verleent bij overlijden of blijvende invaliditeit. De begripsomschrijvingen van de module Ongevallen Opzittenden vindt u in artikel 18.2 van deze

voorwaarden. Daar staat ook vermeld wie als verzekerden gelden voor deze module.

24.1 Wat is niet verzekerd?

De maatschappij verzekert u en de andere verzekerde(n) van een uitkering bij overlijden of blijvende invaliditeit als gevolg van een ongeval. Op uw polisblad staat vermeld wat de maximaal verzekerde bedragen zijn. Deze maximaal verzekerde bedragen gelden per verzekerde opzittende. Echter, als op het moment van het ongeval het aantal opzittenden groter is dan wettelijk is toegestaan, wordt de berekende uitkering naar evenredigheid verminderd.

Om voor een uitkering op grond van deze module in aanmerking te komen moet het ongeval zijn ontstaan:

1. tijdens het rijden op de motor en bij op- of afstappen, of;
2. tijdens hulpverlening onderweg aan medeweggebruikers, of;
3. tijdens een noodreparatie aan de motor, of het helpen daarbij, of;
4. tijdens het tanken.

24.2 Wat is niet verzekerd?

In artikel 14 staat wat volgens de algemene voorwaarden niet is verzekerd. Voor deze module geldt bovendien dat in de volgende gevallen geen uitkering gedaan wordt:

1. wanneer het ongeval verband houdt met het plegen van een misdrijf door een verzekerde, met deelname aan een misdrijf of met een poging tot plegen van een misdrijf;
2. wanneer de schade bestaat uit pijn en gevolgen die daaruit voortvloeien;
3. wanneer de schade bestaat uit psychische aandoeningen en/of gevolgen die daaruit voortvloeien, behalve wanneer medisch aangetoond kan worden dat deze aandoeningen het rechtstreekse gevolg zijn van een hersenweefselbeschadiging die door het ongeval veroorzaakt is.

24.3 Waar moet u verder rekening mee houden?

1. Melding bij invaliditeit

U bent verplicht om de maatschappij zo snel mogelijk (maar in elk geval binnen 3 maanden) in te lichten over een ongeval waaruit een uitkering voor blijvende invaliditeit zou kunnen volgen. Wanneer u het ongeval later meldt, maar nog binnen de periode van 3 jaar na de datum van het ongeval, kan er toch een recht op uitkering zijn. U moet dan voldoende aantonen dat:

- de blijvende invaliditeit alleen het gevolg is van een ongeval, én;
- de gevolgen van het ongeval niet door ziekte, gebrekkigheid of een abnormale lichaams- of geestesgesteldheid zijn vergroot, én;
- de verzekerde in alle opzichten de voorschriften van de behandelend arts heeft opgevolgd.

2. De vaststelling van blijvende invaliditeit

De mate van blijvende invaliditeit zal alleen worden vastgesteld door een medisch onderzoek dat in Nederland plaatsvindt. Het percentage (functie)verlies bij letsel aan één van de lichaamsdelen of organen die in artikel 24.3 sub 4 genoemd worden, wordt als volgt vastgesteld: er wordt uitgegaan van maatstaven die zijn vastgelegd in de laatste uitgave van de "Guides to the Evaluation of Permanent Impairment" van de American Medical Association (A.M.A.). Deze worden eventueel aangevuld met richtlijnen van Nederlandse specialistenverenigingen. Met het beroep van een verzekerde

wordt geen rekening gehouden bij het vaststellen van het percentage invaliditeit.

3. Termijn waarbinnen blijvende invaliditeit wordt vastgesteld

1. De mate van blijvende invaliditeit wordt vastgesteld bij een onveranderlijke eindtoestand.
2. Als binnen drie jaar na de ongevalsdatum geen onveranderlijke eindtoestand is bereikt, zal de mate van blijvende invaliditeit worden vastgesteld door goede en kwade kansen tegen elkaar af te wegen. Met een verzekerde kan echter anders worden overeengekomen.

4. De vaststelling van de uitkering bij blijvende invaliditeit

Aan de hand van het (functie)verlies dat door de medicus is vastgesteld, wordt het uitkeringspercentage bepaald. Dit gebeurt aan de hand van tabel 1 die hierna wordt weergegeven. De uitkering voor blijvende invaliditeit bedraagt het genoemde percentage, vermenigvuldigd met het bedrag voor blijvende invaliditeit op het polisblad.

Wanneer er sprake is van gedeeltelijk (functie)verlies van één of meer lichaamsdelen of organen die hieronder in tabel 1 genoemd worden, wordt een evenredig deel uitgekeerd. Daarbij wordt rekening gehouden met wat in artikel 24.3 sub 2 bepaald is.

In alle gevallen waar tabel 1 niet in voorziet, wordt het uitkeringspercentage afgestemd op de mate van blijvende invaliditeit die het letsel voor het lichaam als geheel oplevert. Daarbij wordt rekening gehouden met wat in artikel 24.3 sub 2 bepaald is.

Tabel 1:

Uitkeringspercentage	Bij volledig (functie)verlies van
100	Gezichtsvermogen van beide ogen
30	Gezichtsvermogen van één oog
70	Gezichtsvermogen van één oog, als de maatschappij al een uitkering op basis van deze verzekering heeft verleend vanwege het verlies van het gezichtsvermogen van het andere oog
60	Gehoor van beide oren
30	Gehoor van één oor
75	Arm
65	Alle vingers aan dezelfde hand
25	Duim
15	Wijsvinger
12	Middelvinger
10	Ringvinger
10	Pink
70	Been
10	Grote teen
5	Andere teen
5	Milt
15	Nier
25	Long
5	Smaak- en/of reukvermogen
50	Spraakvermogen
20	Alle gebitselementen zonder prothetische mogelijkheid, melkgebit en prothesen uitgesloten
5	Alle gebitselementen met prothetische mogelijkheid, melkgebit en prothesen uitgesloten
5	De cervicale wervelkolom als gevolg van 'Whiplash syndroom'

5. De invloed van kunst- en hulpmiddelen op de mate van blijvende invaliditeit

Met kunst- en hulpmiddelen die buiten het lichaam zijn aangebracht of die buiten het lichaam worden gedragen, wordt bij de vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit geen rekening gehouden. Bij kunst- en hulpmiddelen die inwendig zijn aangebracht wordt met het verminderde (functie)verlies dat daardoor ontstaat wel rekening gehouden. Sub 6 tot en met 8 van artikel 24.3 zijn bij de beoordeling van dit eventuele verminderde (functie)verlies ook van toepassing.

6. Invloed van niet-ongevalsgevolgen

De gevolgen van het ongeval kunnen door ziekte, gebrekkigheid of een afwijkende lichaams- of geestesgesteldheid van een verzekerde vergroot zijn. In dat geval wordt bij de vaststelling van de uitkeringen uitgegaan van de gevolgen die het ongeval gehad zou hebben als verzekerde helemaal valide en gezond zou zijn geweest.

Deze beperking is niet van toepassing als de bestaande ziekte, gebrekkigheid of afwijkende lichaams- of geestesgesteldheid van de verzekerde het gevolg is van een eerder ongeval waarvoor de maatschappij al een uitkering heeft gedaan of nog zal moeten doen op basis van deze verzekering.

7. Verergering van een bestaande ziekte

De maatschappij geeft geen uitkering als een bestaande ziekte toestand door een ongeval is verergerd.

8. Al voor het ongeval bestaand (functie)verlies

Als al vóór een ongeval een (functie)verlies van het betrokken lichaamsdeel of orgaan bestond, wordt de uitkering voor blijvende invaliditeit naar evenredigheid verlaagd.

9. Betaling van de uitkering

De maatschappij betaalt de uitkering bij blijvende invaliditeit aan u, tenzij u een ander aanwijst. Bij overlijden van een verzekerde door een ongeval zal de uitkering aan de begunstigde of zijn/haar erven gedaan worden. Ook bij een uitkering als gevolg van blijvende invaliditeit na het overlijden van de verzekerde zal de uitkering aan de begunstigde of zijn/haar erven gedaan worden. De Staat der Nederlanden kan nooit begunstigde zijn.

10. Uitkeringen tot maximaal het verzekerde bedrag voor blijvende invaliditeit

Het totaal van alle uitkeringen die de maatschappij doet in verband met één of meerdere ongevallen die een verzekerde tijdens de looptijd van de verzekering zijn overkomen, kan niet hoger zijn dan het verzekerde bedrag voor blijvende invaliditeit.

11. Rentevergoeding bij latere vaststelling blijvende invaliditeit

Als 6 maanden na het ongeval nog niet de mate van blijvende invaliditeit is vastgesteld, krijgt u vanaf dat moment de wettelijke rente over het bedrag dat uiteindelijk wordt uitgekeerd. De rente zal tegelijk met de uitkering worden voldaan.

12. Sectie

Wanneer een verzekerde overlijdt, kan de maatschappij eisen dat door middel van een medisch onderzoek (sectie) nader onderzoek gedaan wordt naar het ontstaan van het ongeval en/of naar de doodsoorzaak. Als sectie niet mogelijk is omdat de nabestaande geen toestemming verleent of omdat u medewerking weigert bij het krijgen van toestemming van de nabestaande, kan dit tot gevolg hebben dat het recht op uitkering vervalt.

13. Melding bij overlijden

Wanneer één van de verzekerden overlijdt moet de maatschappij daar tenminste 48 uur vóór de begrafenis of crematie van op de hoogte gesteld worden door u of door degene die recht heeft op de uitkering. Deze termijn geldt omdat sectie dan eventueel nog mogelijk is.

Artikel 25

Module Rechtsbijstand Motorrijtuig

(op uw polisblad staat of u deze module heeft verzekerd)

In deze bijzondere voorwaarden van de module Rechtsbijstand Motorrijtuig leest u onder welke voorwaarden u en de andere verzekerde(n) recht hebben op verlening van rechtsbijstand. De begripsomschrijvingen van de module Rechtsbijstand Motorrijtuig vindt u in artikel 18.3 van deze voorwaarden. Daar staat ook vermeld wie als verzekerden gelden voor deze module.

Aan DAS is de uitvoering van de rechtsbijstand overgedragen. U en de andere verzekerden kunnen dan ook pas aanspraak maken op rechtsbijstand of vergoeding van kosten daarvan, nadat de zaak schriftelijk is aangemeld bij DAS (Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam).

25.1 Wat is verzekerd?

De module Rechtsbijstand Motorrijtuig geeft u en de andere verzekerden recht op verlening van rechtsbijstand en op vergoeding van kosten van rechtsbijstand. Wanneer een derde partij die aansprakelijk is uit onrechtmatige daad onvoldoende middelen heeft om de schade te voldoen, kan er onder omstandigheden ook recht op schadevergoeding door DAS zijn.

De behoefte aan rechtsbijstand moet ontstaan zijn in hoedanigheid als particulier en betrekking hebben op:

1. het verhalen van schade die een verzekerde lijdt met het motorrijtuig door een verkeersongeval of een ander van buiten komend onheil waarvoor een derde aansprakelijk is vanuit onrechtmatige daad.
 2. - geschillen rond de verzekering van het motorrijtuig (deze rechtsbijstandmodule is daarvan uitgesloten);
- geschillen rond de aankoop of verkoop van het motorrijtuig van of aan een BOVAG-garagehouder die in Nederland gevestigd is (of een garagehouder die qua garantie en geschillenbeslechting daarmee te vergelijken is);
- geschillen rond de reparatie, het onderhoud en de revisie van het motorrijtuig door een BOVAG-garagehouder die in Nederland gevestigd is (of een garagehouder die qua garantie en geschillenbeslechting daarmee te vergelijken is).
- Geschillen over andere contractuele verbintenissen dan de drie hierboven in sub 2 genoemd vallen niet onder de dekking van deze module; ook niet onder sub 1 van dit artikel.
3. een strafvervolging van een verzekerde voor een rechterlijk college. De strafvervolging moet zijn ingesteld vanwege een verkeersmisdrijf naar Nederlands recht dat met het motorrijtuig gepleegd is (of een buitenlands verkeersmisdrijf dat daarmee gelijk te stellen is). Als verzekerde (mede) verweten wordt dat het verkeersmisdrijf met opzet gepleegd is, worden de kosten van rechtsbijstand alleen vergoed wanneer geen veroordeling

wegens opzet volgt. Zolang het vonnis nog niet onherroepelijk is, hoeft DAS geen kosten te vergoeden.

Als een derde die wettelijk aansprakelijk is uit onrechtmatige daad, door gebrek aan middelen de schade die is geleden niet kan betalen, vergoedt DAS deze schade tot maximaal 1.250 euro. Voorwaarde is dat de gebeurtenis zich in Nederland heeft voorgedaan en dat verhaal of vergoeding van de schade niet op een andere manier mogelijk is.

25.2 Wat is niet verzekerd?

In artikel 14 staat wat volgens de algemene voorwaarden niet is verzekerd. Het is echter mogelijk dat u niet bekend was met de omstandigheden die tot gevolg hebben gehad dat de schade niet verzekerd is en/of dat deze omstandigheden zich tegen uw wil hebben voorgedaan. Als u daarom in redelijkheid geen verwijt gemaakt kan worden met betrekking tot deze omstandigheden, zal DAS u wel rechtsbijstand verlenen (behalve wanneer de uitsluitingen 'Atoomkernreacties' en 'Molest' van toepassing zijn).

Voor deze module geldt bovendien dat in de volgende gevallen geen rechten aan de module kunnen worden ontleend:

1. bij een voorval dat vóór het ingaan van de module Rechtsbijstand Motorrijtuig is ontstaan, of waarvan bij het ingaan van de dekking van deze module redelijkerwijs te voorzien was dat er een behoefte aan rechtsbijstand zou ontstaan. DAS zal wel rechtsbijstand verlenen als de module Rechtsbijstand Motorrijtuig direct aansluit op een andere rechtsbijstandverzekering en u daaraan rechten had kunnen ontfemen als die verzekering door was blijven lopen. Het is aan u en/of de verzekerde om dit aan te tonen;
2. bij een voorval dat is ontstaan binnen drie maanden na het ingaan van de dekking van de module Rechtsbijstand Motorrijtuig, tenzij u en/of de verzekerde aantonen dat dit bij het ingaan van de dekking van deze module niet voorzien kon worden. Dit laatste kan ook blijken uit de aard van het voorval. DAS zal wel rechtsbijstand verlenen als de module Rechtsbijstand Motorrijtuig direct aansluit op een andere rechtsbijstandverzekering en u en/of de verzekerde daaraan rechten had kunnen ontfemen als die verzekering door was blijven lopen. Het is aan u en/of de verzekerde om dit aan te tonen;
3. bij een voorval dat wordt gemeld nadat de module Rechtsbijstand Motorrijtuig is geëindigd. Een verzekerde voorval dat is ontstaan vóór de einddatum van de module Rechtsbijstand Motorrijtuig en dat binnen een jaar na het ontstaan daarvan is aangemeld bij DAS zal nog wel worden behandeld. Ook de behandeling van een zaak die is begonnen voordat de module is beëindigd zal worden voortgezet;
4. als een voorval verband houdt met bedrijfs- of beroepsuitoefening of het op andere wijze verkrijgen van inkomen door een verzekerde, bijvoorbeeld wanneer een verzekerde als beroepschauffeur, taxichauffeur, bezorger, venter of ophaler werkt;
5. bij een voorval dat verband houdt met de manier waarop DAS rechtsbijstand verleent en/of de raadsman die in het kader van de module Rechtsbijstand Motorrijtuig is ingeschakeld;
6. bij een voorval dat verband houdt met fiscaal (straf)recht en premieheffingen (zoals invoerrechten, accijnzen, leges, bijdragen, retributies, heffingen, successierechten), ook niet wanneer deze samenhangt met een voorval dat wel verzekerd is;
7. bij een voorval dat verband houdt met financieel onvermogen, faillissement of surséance van betaling van een verzekerde;

8. bij verbintenissen die voortvloeien uit of samenhangen met zekerheidsstellingen (zoals bijvoorbeeld pand en borgtocht), cessie, schuldvernieuwing of subrogatie;
9. bij een voorval, waarbij de behoefte aan rechtsbijstand het beoogde doel, het zekere of te verwachten gevolg is van een bepaald handelen of nalaten van een verzekerde;
10. in die situaties, waarin de Motorverzekering of de module Rechtsbijstand Motorrijtuig op grond van artikel 8 tussentijds is beëindigd door de maatschappij (uitgezonderd beëindiging door uw overlijden of door verhuizing naar een woonplaats buiten Nederland).

25.3 Waar en wanneer bent u verzekerd?

1. De module Rechtsbijstand Motorrijtuig geldt alleen als:
 - het Nederlandse recht of de Europese of internationale verdragsbepalingen in Nederland rechtstreeks van toepassing zijn, én;
 - de Nederlandse rechter of een ander Nederlands rechterlijk college (waaronder ook arbiters en bindend adviseurs vallen) bevoegd is.
2. Voor verkeersstrafrecht en verhaalsrecht geldt de module Rechtsbijstand Motorrijtuig voor voorvallen binnen de landen die staan vermeld op de geldige 'Groene Kaart' (Internationale Motorrijtuigverzekeringskaart), voor zover die landen niet zijn doorgehaald. Dergelijke voorvallen vallen normaal gesproken onder het recht en onder de bevoegdheid van een rechter van het land waar het voorval zich voor heeft gedaan.

25.4 Hoe werkt de geschillenregeling?

In dit artikel wordt voor enkele bijzondere soorten geschillen (waarbij bijvoorbeeld tegengestelde belangen kunnen spelen) aangegeven hoe deze worden behandeld. Onder een geschil wordt verstaan een verschil van mening op basis waarvan een behoefte aan rechtsbijstand kan ontstaan.

1. **een geschil tussen verzekerden onderling**
alleen u of de verzekerde die door u wordt aangewezen heeft in dit geval aanspraak op dekking volgens de module Rechtsbijstand Motorrijtuig.
2. **een geschil tussen een verzekerde en de maatschappij of één van de rechtspersonen die met haar verbonden zijn**
de zaak zal in dit geval worden behandeld door een onafhankelijke raadsman die door de verzekerde wordt gekozen (of door DAS als verzekerde niet kiest). DAS moet wel eerst de mogelijkheid krijgen om haar oordeel te geven over de zaak.
3. **een geschil tussen verzekerden die op verschillende polissen bij de maatschappij verzekerd zijn**
de zaak zal in dit geval worden behandeld door twee verschillende, onafhankelijke raadsmanen, die door de verzekerde worden gekozen (of door DAS, als verzekerde niet kiest). Dit kan echter niet voordat DAS haar oordeel heeft gegeven over de zaak.
4. **een geschil over de behandeling van de zaak**
een verzekerde is verplicht om binnen 30 dagen DAS schriftelijk in te lichten over omstandigheden waartegen hij bezwaar zou kunnen hebben. Reageert verzekerde niet (binnen de genoemde termijn), dan wordt aangenomen dat er geen bezwaren zijn tegen deze omstandigheden.

Wanneer verzekerde bezwaar heeft tegen de wijze waarop DAS (of de raadsman die de maatschappij gekozen heeft) de zaak behandelt, zal DAS op haar kosten de zaak voorleggen aan een raadsman die de verzekerde kiest. Een dergelijk bezwaar kan

ook betrekking hebben op de verwachtingen die DAS heeft over de rechtsbijstand die zij heeft verleend of nog zal verlenen.

De raadsman die verzekerde kiest zal een juridisch advies uitbrengen over de zaak. Is de raadsman:

- het *eens* met het standpunt van verzekerde, dan kan de verzekerde de behandeling van de zaak op kosten van DAS laten overnemen door een raadsman naar keuze. Dit moet wel een andere raadsman zijn dan degene die het advies heeft uitgebracht en mag bovendien geen kantoorgenoot zijn van deze raadsman.
- het *niet eens* met het standpunt van verzekerde, dan kan de verzekerde de zaak overnemen en op eigen kosten voortzetten. Bereikt de verzekerde het door hem beoogde resultaat alsnog, dan worden deze kosten door DAS vergoed.

De geschillenregeling is niet van toepassing op:

- geschillen over de uitleg en/of toepassing van de polisvoorwaarden die horen bij de module Rechtsbijstand Motorrijtuig (inclusief geschillen over dekking);
- geschillen over de zaken die worden vermeld in artikel 25 lid 5;
- zaken waarin alleen recht bestaat op een juridisch advies van DAS;
- gevallen waarin rechtsbijstand wordt verleend door een raadsman die door verzekerde is gekozen.

25.5 Waar moet u verder rekening mee houden?

Zoals in artikel 11 van de algemene voorwaarden wordt vermeld gelden de verplichtingen uit dat artikel ook voor de module Rechtsbijstand Motorrijtuig. Naast wat in dat artikel staat vermeld, gelden voor de module Rechtsbijstand Motorrijtuig ook de volgende bepalingen:

1. als niet zeker is of de gebeurtenis die door verzekerde is gemeld een juridisch geschil oplevert, kan de maatschappij de verzekerde verplichten om dit door middel van een deskundigenrapport aan te tonen. Dit deskundigenrapport moet uitsluitend geven over de oorzaak, de veroorzaker en de feitelijke gevolgen van de gebeurtenis. De maatschappij vergoedt de kosten van het deskundigenrapport als uit het deskundigenrapport blijkt dat er juridische actie nodig is en het geschil onder de dekking valt;
2. de maatschappij is bevoegd om de verzekerde schadeloos te stellen in plaats van (verder) rechtsbijstand te verlenen, als volgens haar het financiële belang van de zaak te gering is;
3. de rechtsbijstand wordt normaal gesproken verleend door een medewerker van de maatschappij. De maatschappij kan het voorstel doen om de rechtsbijstand te laten verlenen door een raadsman die door haar wordt aangewezen. De stukken zullen aan de raadsman worden overgedragen als u en/of de verzekerde het daarmee eens zijn. Zijn u en/of de verzekerde dat niet, dan wordt de zaak behandeld door een medewerker van de maatschappij. Alleen als in een procedure de vertegenwoordiging door een advocaat/procureur wettelijk verplicht is of als er sprake is van een geschil zoals vermeld in artikel 25 lid 4 onder 2 of 3, kunnen u en/of de verzekerde zelf een raadsman aanwijzen die uw zaak behandelt;
4. de dekking van de module Rechtsbijstand Motorrijtuig vervalt als u en/of de verzekerde zonder overleg met en toestemming van de maatschappij een raadsman inschakelen of iemand anders de belangen van u of de verzekerde laat behartigen;

5. de aansprakelijkheid voor schade die ontstaat door of in verband met de rechtsbijstandverlening door deskundigen in loondienst van DAS, bedraagt maximaal het bedrag waarvoor de afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering van DAS dekking biedt. Dit bedrag wordt nog verhoogd met het eigen risico dat van toepassing is. Bij de maatschappij kan een kopie van de polis en de bijbehorende voorwaarden worden ingezien. De maatschappij of DAS is tegenover verzekerde niet aansprakelijk voor vorderingen die zouden kunnen voortvloeien uit de keuze van een raadsman of de diensten die door hem verricht zijn. Ook is de maatschappij of DAS niet gebonden aan prijsafspraken die door de verzekerde met de raadsman gemaakt zijn;
6. per verzekerd voorval kan voor rekening van de maatschappij slechts aan één raadsman opdracht worden verstrekt (zowel tegelijkertijd als na elkaar) om rechtsbijstand te gaan verlenen of voort te zetten;
7. de verzekerde is verplicht om de maatschappij al dan niet via de raadsman op de hoogte te houden van de voortgang van de zaak die door de raadsman behandeld wordt;
8. als de maatschappij niet verwacht dat de gevraagde rechtsbijstand een gunstige uitkomst voor de verzekerde zal hebben, zal zij dat bij verzekerde gemotiveerd aangeven. In dat geval kan verzekerde geen rechten ontfemen aan de verzekering, tenzij verzekerde een beroep doet op de geschillenregeling die is vermeld in artikel 25 lid 4 onder 4.